

ODLUKA
O provođenju Prostornog Plana grada Zenice
za period od 2016. do 2036.godine

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Pojam Prostornog plana)

Prostorni plan grada Zenice za period od 2016. do 2036. godine (u daljem tekstu Prostorni plan), je obavezujući planski dokument, kojim se planski usmjerava korištenje, izgradnja, uređenje i zaštita prostora i dobara na cijelom području grada Zenice (u daljem tekstu Grad).

Član 2.
(Područje primjene)

Prostorni plan i ova odluka, kao sastavni dio Prostornog plana primjenjuje se na cjelokupno područje Grada čiju teritoriju čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru granica općine Zenica na dan stupanja na snagu Zakona o Gradu Zenica ("Službene novine F BiH", broj 80/14).

U skladu sa prethodnim stavom, Prostorni plan obuhvata 83 naseljena mjesta ukupne površine 550,30 km² (površina rezultat obrade GIS alatima).

Član 3.
(Predmet odluke)

Odredbama ove odluke utvrđuju se uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora Grada, čime se obezbjeđuje realizacija Prostornog plana.

Član 4.
(Predmet Prostornog plana)

Prostorni plan utvrđuje: mrežu i sistem naselja i hijerarhijsku strukturu razvojnih centara Grada, osnovnu namjenu prostora (građevinsko, poljoprivredno i šumsko zemljište), sisteme infrastrukture sa zaštitnim pojasevima (saobraćaj i sistem veza, energetika, vodna i komunalna infrastruktura i objekti), granice urbanih područja i građevinskih zemljišta van urbanih područja, stanje i plansko usmjeravanje za nadogradnju društvene infrastrukture, raspored privrednih i turističkih kapaciteta sa smjericama za dalji razvoj, prirodne resurse koji podrazumijevaju zaštitu poljoprivrednog i šumskog zemljišta, voda i vodnih područja, područja mineralnih sirovina, ocjenu i stanje prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti sa prijedlogom mjera za njihovu zaštitu, ugrožena područja i mjere zaštite, obaveze u pogledu detaljnijeg planiranja, uslove građenja na područjima na kojim nije utvrđena obaveza detaljnijeg planiranja, te druge elemente od važnosti za Grad.

U provođenju Prostornog plana obavezno se primjenjuju zakonski propisi iz oblasti prostornog uređenja i građenja, kao i zaštite okoliša, prirode, voda, šuma i šumskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta, cesta, energetike, i svi drugi propisi koji uređuju odnose u oblasti planiranja prostora i zaštite životne sredine.

Član 5. (Dokumentacija Prostornog plana)

Dokumentacija Prostornog plana, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, sadrži:

- a) Prostornu osnovu, koja se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela:

Tekstualni dio sadrži:

- Snimanje i analizu postojećeg stanja,
- Ocjenu stanja i moguće pravce razvoja
- Osnovnu koncepciju prostornog razvoja.

Grafički dio čini 26 grafičkih priloga, rađenih na orto – foto snimcima, topografskim podlogama 1 : 25 000 i katastarskim planovima R 1:500/ 1:1000/ 1:2500/ 1:5000.

- b) Prostorni plan koji se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela:

Tekstualni dio sadrži:

- Opće i posebne ciljeve prostornog razvoja,
- Projekciju prostornog razvoja i uređenja,
- Projekciju razvoja prostornih sistema,
- Odluku o provođenju Prostornog plana.

Grafički dio čini 18 grafičkih priloga, rađenih na orto – foto snimcima, topografskim podlogama 1 : 25 000 i katastarskim planovima R 1:500/ 1:1000/ 1:2500/ 1:5000.

Dokumentacija Prostornog plana čuva se u Službi za prostorno uređenje - Grad Zenica, ovjerena i potpisana od strane Nosioca pripreme i Nosioca izrade Prostornog plana.

DIO DRUGI – PROGRAM MJERA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PROSTORNOG PLANA

Član 6. (Program mjera i aktivnosti)

Program mjera i aktivnosti za provođenje Prostornog plana odnosi se na prvu etapu od njegovog donošenja, odnosno, za prvi četverogodišnji period realizacije Prostornog plana.

Programom mjera i aktivnosti utvrđuje se osnova, koja će gradskim organima pomoći u donošenju mjera u skladu sa politikom i legislativom koja je usklađena sa legislativom Evropske zajednice.

Program mjera i aktivnosti za provođenje Prostornog plana čine:

- mjere populacijske politike,
- mjere ekonomske politike,
- mjere zemljišne politike,
- investiciona i poreska politika,
- obaveze u pogledu detaljnog planiranja i uređenja prostora,
- obaveze izrade izvještaja o stanju u prostoru.

Član 7. **(Mjere populacijske politike)**

Mjere populacijske politike se definiraju, sprovode i kontroliraju sa svih nivoa administrativno-političkog ustrojstva Bosne i Hercegovine, što se odnosi na državu, entitete, kantone, gradove i općine, a u osnovi se odnose na:

- demografski oporavak stanovništva u cilju zaustavljanja trenda opadanja nataliteta, migracija, te poduzimanje mjera za njegovu stabilizaciju i oporavak,
- stimuliranje povećanja stope nataliteta kroz jačanje socijalne, zdravstvene i obrazovne politike,
- osiguranje materijalnih uslova za povećanje broja članova porodice,
- osiguranje zdravstvene zaštite stanovnika,
- osiguranje preduslova za povećanje broja zaposlenih u okviru jednog domaćinstva/porodice itd.

Član 8. **(Mjere ekonomske politike)**

Mjere ekonomske politike se definiraju, sprovode i kontroliraju sa svih nivoa administrativno-političkog ustrojstva Bosne i Hercegovine, što se odnosi na državu, entitete, kantone, gradove i općine, a u osnovi se odnose na:

- stvaranje uslova za uspješno poslovanje kroz olakšice u administrativnim procedurama,
- sistematsko ulaganje u infrastrukturu, kao preduslov razvoja privrede,
- provođenje strateških ciljeva postavljenih ovim Prostornim planom i drugim razvojnim i strateškim dokumentima Grada,
- provođenje stimulativnih mjera unaprijeđenja razvoja privrede i njihovo usaglašavanje sa prostornom organizacijom,
- poticanje javno – privatnog partnerstva,
- usmjeravanje razmještaja privrednih kapaciteta koji iskazuju potencijal u racionalnom korištenju prostora i njegove zaštite od neplanskog korištenja.

Član 9. **(Mjere zemljišne politike)**

Kako zemljišna politika, po svojoj složenosti, predstavlja bitan okvir ukupnog razvoja, mjerama zemljišne politike će se obezbjeđivati racionalno korištenje i zaštita zemljišta od neplanskog korištenja.

Primarno će se obezbjeđivati zaštita zemljišta u cilju unaprijeđenja poljoprivredne proizvodnje, a politikom cijena i na druge načine usmjeravat će se tokovi urbanizacije i korištenje planiranog građevinskog zemljišta.

U provođenju Prostornog plana, u oblasti zemljišne politike, osnovu čine odredbe ove odluke.

Član 10. **(Mjere investicione i fiskalne politike)**

Mjere investicione i fiskalne politike imaju veliki uticaj na intenzitet i kvalitet korištenja i uređenja prostora, te moraju biti pažljivo određene i usmjeravane, posebno kada su u pitanju

investicije inostranih ili zajedničke investicije domaćih i inostranih investitora, kao i kad je u pitanju uređenje prostora i izgradnja infrastrukturnih sistema.

Član 11. **(Obaveze u pogledu izrade planskih dokumenata)**

Prostornim planom se utvrđuje obaveza izrade razvojnih i detaljnih planskih dokumenata. Prostorni plan je osnov za pripremu, izradu i donošenje ostalih planskih dokumenata, kao narednih faza detaljnijeg planiranja izgradnje, uređenja i korištenja prostora Grada.

Razvojni planski dokumenti su:

- Urbanistički plan grada Zenice (primarni centar)
- Urbanistički plan Nemile (sekundarni centar).

Detaljni planski dokumenti se rade za:

- urbana područja Stranjani i Arnauti-Briznik (tercijarni centri),
- zone unutar Urbanističkog plana za koje se odlukom o pristupanju izradi utvrdi potreba detaljnijeg uređenja prostora,
- privredne i poslovne zone unutar i izvan urbanog područja,
- područja prirodnih i kulturno – historijskih vrijednosti
- rekreativne zone,
- područja koncentrisane vikend izgradnje,
- područja posebne namjene.

Sve urađene prostorno-planske dokumente nakon donošenja ovog Prostornog plana je potrebno inventarizirati, te u tom postupku izvršiti njihovu selekciju i usklađivanje sa Prostornim planom, tamo gdje je to potrebno.

U slučaju potrebe, Gradsko vijeće može donijeti odluku o izradi i drugih planskih dokumenata u njegovoj nadležnosti u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Član 12. **(Izvještaj o stanju u prostoru)**

Izvještaj o stanju u prostoru na području Grada radi nadležna služba Grada Zenice nakon dvije (2) godine, na temelju monitoringa i praćenja stanja u prostoru u svim njegovim segmentima, kao i rezultata novih istraživanja, a na osnovu čega će se donijeti program mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru, tj. potreba za izradom, odnosno, izmjenom i dopunom ovog Prostornog plana i drugih donesenih planskih dokumenata.

DIO TREĆI – UREĐENJE PROSTORA

Član 13. **(Planska izgradnja i uređenje)**

U cilju obezbjeđenja uslova planskog razvoja područja Grada, izgradnje naselja, stvaranja i održavanja povoljnih uslova za život, rad i odmor radnih ljudi i građana, te dugoročnog upravljanja prirodnim i izgrađenim dobrima, Prostornim planom i ovom odlukom se utvrđuju: urbana područja, građevinska zemljišta van urbanih područja, rekreativne zone i zone za izgradnju vikend objekata, privredno-poslovne zone, poljoprivredno i šumsko zemljište, vodne površine, izvorišta i zaštitne zone, površine za eksploataciju mineralnih sirovina,

područja prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti, područja za razvoj turizma, infrastrukturni koridori i zaštitni pojasevi, površine za izgradnju komunalnih objekata, razmještaj objekata društvene infrastrukture, kao i područja druge namjene.

Član 14. (Granica obuhvata)

Granica područja koje obrađuje Prostorni plan odgovara administrativnoj granici grada Zenice i obuhvata površinu od 550,03 km² ili 55.003 hektara (površina proizvod obrade GIS-alatima).

Prostornim planom utvrđene su granice urbanih područja na osnovu karata razmjere 1:500 / 1:1000 / 1:2500 / 1:5000, a prikazane su na kartama razmjere 1:25000, koje su sastavni dio Prostornog plana i ove odluke.

POGLAVLJE I. URBANA PODRUČJA

Član 15. (Urbana područja)

Prostornim planom utvrđeno je 87 urbanih područja u okviru kojih se planira izgradnja, uređenje i opremanje prostora potrebnom infrastrukturom u skladu sa utvrđenim statusom naselja, kao i hijerarhijskim statusom utvrđenih centara naseljenih mjesta u granici Prostornog plana.

Urbana područja su:

RB	Lokacija-Naziv	Status područja	Primarna namjena	Površina (ha)
1	Zenica	urbano područje	primarni centar	6.222,11
2	Nemila	urbano područje	sekundarni	163,30
3	Stranjani	urbano područje	tercijarni	166,75
4	Arnauti-Briznik	urbano područje	tercijarni	105,54
	Ukupno	urbano područje	centri	6.657,69
5	Babino	urbano područje	naselje	2,92
6	Banlozi	urbano područje	naselje	13,05
7	Bare	urbano područje	naselje	13,68
8	Bistrica	urbano područje	naselje	33,89
9	Bistričak-Rijeka	urbano područje	naselje	9,69
10	Blatnica-Podjezera	urbano područje	naselje	17,41
11	Bukovica	urbano područje	naselje	12,96
12	Čajdraš	urbano područje	naselje	129,28
13	Dobriljevo	urbano područje	naselje	54,68
14	Donja Osojnica	urbano područje	naselje	8,47
15	Donja Vraca	urbano područje	naselje	6,78
16	Drinjani-Čekote	urbano područje	naselje	12,31

17	Drugavci	urbano područje	naselje	6,87
18	Dusina	urbano područje	naselje	42,24
19	Dvor-Siđica	urbano područje	naselje	30,01
20	Gladovići	urbano područje	naselje	24,34
21	Gornja Osojnica	urbano područje	naselje	9,54
22	Gornja Višnjica	urbano područje	naselje	38,91
23	Grabovik	urbano područje	naselje	4,57
24	Gradina	urbano područje	naselje	6,36
25	Gradišće-Jokovići	urbano područje	naselje	133,14
26	Grm	urbano područje	naselje	57,58
27	Gumanci	urbano područje	naselje	9,59
28	Hece	urbano područje	naselje	12,15
29	Janjac	urbano područje	naselje	59,94
30	Jasika	urbano područje	naselje	3,61
21	Jastrebac	urbano područje	naselje	18,79
32	Jezero	urbano područje	naselje	5,50
33	Jurjevići	urbano područje	naselje	9,32
34	Kasapovići	urbano područje	naselje	16,11
35	Kolići	urbano područje	naselje	3,74
36	Kolići-GZ2	urbano područje	naselje	9,23
37	Konjevići	urbano područje	naselje	20,00
38	Koprivna	urbano područje	naselje	12,36
39	Kovačići	urbano područje	naselje	11,11
40	Kovanići	urbano područje	naselje	25,56
41	Kovanići-Bilice	urbano područje	naselje	11,15
42	Kozarci	urbano područje	naselje	36,86
43	Krivići	urbano područje	naselje	16,07
44	Lašva	urbano područje	naselje	39,16
45	Lijeske I	urbano područje	naselje	7,51
46	Lijeske II	urbano područje	naselje	24,28
47	Lokvine	urbano područje	naselje	72,38
48	Luke	urbano područje	naselje	12,55
49	Ljubetovo	urbano područje	naselje	4,65
50	Milkovići	urbano područje	naselje	10,25
51	Mrgodići	urbano područje	naselje	9,05
52	Novi Vranduk	urbano područje	naselje	9,77

53	Novo Selo	urbano područje	naselje	18,78
54	Obrenovci	urbano područje	naselje	38,05
55	Orahovica	urbano područje	naselje	91,21
56	Osredak	urbano područje	naselje	7,75
57	Palinovići	urbano područje	naselje	11,67
58	Pepelari	urbano područje	naselje	59,30
59	Peševići	urbano područje	naselje	9,87
60	Plahovići	urbano područje	naselje	11,23
61	Poce	urbano područje	naselje	5,29
62	Ponirak	urbano područje	naselje	5,32
63	Poratje	urbano područje	naselje	30,34
64	Puhovac	urbano područje	naselje	37,29
65	Radinovići	urbano područje	naselje	10,75
66	Rebrovac	urbano područje	naselje	39,49
67	Sebuje	urbano područje	naselje	15,40
68	Smajići	urbano područje	naselje	15,72
69	Starina	urbano područje	naselje	41,55
70	Sviće	urbano područje	naselje	59,89
71	Šerići	urbano područje	naselje	33,02
72	Šiblići	urbano područje	naselje	17,43
73	Šušanj	urbano područje	naselje	45,89
74	Topčić Polje	urbano područje	naselje	46,36
75	Trešnjeva glava	urbano područje	naselje	8,26
76	Varda	urbano područje	naselje	19,48
77	Varošiste	urbano područje	naselje	13,12
78	Vjetrenice	urbano područje	naselje	44,13
79	Vranduk	urbano područje	naselje	4,52
80	Vranduk-Višegrad	urbano područje	naselje	7,71
81	Vranovići	urbano područje	naselje	2,87
82	Vrhopolje	urbano područje	naselje	9,94
83	Vrselje	urbano područje	naselje	30,81
84	Vukotići	urbano područje	naselje	23,05
85	Zahići	urbano područje	naselje	12,86
86	Žičara	urbano područje	naselje	21,92
87	Živkovići	urbano područje	naselje	3,06
	Ukupno	urbano područje	naselja	1.992,68

POGLAVLJE II. GRAĐEVINSKA ZEMLJIŠTA VAN URBANIH PODRUČJA

Član 17. (Granice građevinskog zemljišta van urbanih područja)

Prostornim planom utvrđene su granice građevinskih zemljišta van urbanih područja na kartama razmjere 1:500 / 1:1000 / 1:2500 / 1:5000, a prikazane su na kartama razmjere 1:25000, kao sastavni dio ove odluke.

Član 18. (Namjena građevinskog zemljišta van urbanog područja)

Prostornim planom utvrđuju se građevinska zemljišta namijenjena stanovanju van urbanog područja, kao i zemljišta namijenjena za sport i rekreaciju, zemljišta namijenjena za koncentrisanu vikend izgradnju, na kojima se planira izgradnja, uređenje i opremanje prostora potrebnom infrastrukturom u skladu sa planiranom namjenom.

Građevinska zemljišta van urbanog područja su:

R.B.	Lokacija-Naziv	Status područja	Primarna namjena	Površina (ha)
1	Bare-Nadbare	građevinsko zemljište	stanovanje	10,14
2	Bijele vode	građevinsko zemljište	stanovanje	3,50
3	Biskovići	građevinsko zemljište	stanovanje	4,00
4	Bistričak-Bugina	građevinsko zemljište	stanovanje	8,18
5	Bistričak-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	1,18
6	Blatnica-Kozila-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	7,01
7	Blatnica-Kozila-GZ2	građevinsko zemljište	stanovanje	7,06
8	Božići	građevinsko zemljište	stanovanje	5,87
9	Doljipolje	građevinsko zemljište	stanovanje	6,68
10	Gojakovac	građevinsko zemljište	stanovanje	8,15
11	Gornja Bistrica	građevinsko zemljište	stanovanje	2,95
12	Gornja Bistrica-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	1,41
13	Gornja Bistrica-GZ2	građevinsko zemljište	stanovanje	2,05
14	Gornji Čajdraš-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	6,46
15	Grabac	građevinsko zemljište	stanovanje	4,74
16	Grm-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	13,18
17	Janjički vrh-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	4,53
18	Janjički vrh-GZ2	građevinsko zemljište	stanovanje	5,94
19	Jezera-Đukići	građevinsko zemljište	stanovanje	5,12
20	Jezera-Đurići	građevinsko zemljište	stanovanje	12,87
21	Jezera-Jelići	građevinsko zemljište	stanovanje	11,64
22	Jezera-Mijići	građevinsko zemljište	stanovanje	2,57
23	Jezera-Panići	građevinsko zemljište	stanovanje	8,93
24	Jurjevići-Luka	građevinsko zemljište	stanovanje	4,51
25	Kolići-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	1,63

26	Konjevići-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	4,04
27	Kozarci-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	7,45
28	Kula	građevinsko zemljište	stanovanje	1,63
29	Kuluk	građevinsko zemljište	stanovanje	4,63
30	Lašva-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	3,68
31	Lijeske-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	5,61
32	Loznik-GZ	građevinsko zemljište	stanovanje	3,34
33	Luka	građevinsko zemljište	stanovanje	4,31
34	Nemila-Oglavak	građevinsko zemljište	stanovanje	5,45
35	Novi Vranduk-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	2,61
36	Osojnica-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	3,62
37	Palinovići-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	3,07
38	Plavčići	građevinsko zemljište	stanovanje	3,99
39	Ponihovo	građevinsko zemljište	stanovanje	3,60
40	Potok	građevinsko zemljište	stanovanje	2,60
41	Rošovići	građevinsko zemljište	stanovanje	2,77
42	Stranjani-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	11,91
43	Sviće-Barica	građevinsko zemljište	stanovanje	5,49
44	Sviće-Kujinovac	građevinsko zemljište	stanovanje	6,40
45	Topčić Polje-GZ1	građevinsko zemljište	stanovanje	6,74
46	Topčić Polje-GZ2	građevinsko zemljište	stanovanje	1,52
47	Tuganja	građevinsko zemljište	stanovanje	1,92
48	Vranduk-Hanovi	građevinsko zemljište	stanovanje	2,13
49	Vukovići	građevinsko zemljište	stanovanje	3,86
	Ukupno	građevinsko zemljište	stanovanje	252,64
1	Babino-RZ	građevinsko zemljište	rekreaciona zona	7,50
2	Bistričak-RZ	građevinsko zemljište	rekreaciona zona	14,26
3	Lastavica-RZ	građevinsko zemljište	rekreaciona zona	211,10
4	Ponihovo-RZ	građevinsko zemljište	rekreaciona zona	118,54
5	Smetovi-RZ	građevinsko zemljište	rekreaciona zona	291,58
	Ukupno	građevinsko zemljište	rekreaciona zona	642,98
1	Bistrovac - vikend	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	21,80
2	Bukovica-vikend	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	4,39
3	G Ponihovo-vikend	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	9,35
4	Huk -vikend	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	4,40
5	Krčevine- vikend	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	10,62
6	Rasrat-vikend	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	18,41
7	Rijeka -vikend	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	4,85
	Ukupno	građevinsko zemljište	vikend izgradnja	73,81

POGLAVLJE III. REŽIMI GRAĐENJA

Član 17. (Režimi građenja)

Intenzitet i karakter građenja na pojedinim područjima određuje se prema utvrđenom javnom interesu, potrebama i mogućnostima korisnika i drugim lokalnim ograničenjima, tako da se ovim prostornim planom utvrđuju slijedeći režimi građenja:

a) „režim zabrane građenja“ - za područja od značaja za Federaciju BiH, Kanton ili Grad na kojima se ne dozvoljava nikakva izgradnja, osim tekućeg održavanja i građevinskih zahvata s ciljem obezbjeđenja osnovnih higijenskih uslova, promjene namjene unutar postojećih gabarita građevina i uređaja koji podržavaju postojeću funkciju tih područja (objekti neophodne infrastrukture, neophodni javni objekti, objekti za opskrbu i sl.),

b) „režim građenja prvog stepena“ – predviđa se za sva područja za koja je planskim dokumentom šireg područja utvrđena obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata - zoning plana, regulacionog plana ili urbanističkog projekta, na urbanom području na kojem se planira građenje, rekonstrukcija ili sanacija, na zaštićenim područjima sa kulturno-historijskim i prirodnim naslijeđem, turističkim naseljima, sportskim, rekreacionim i zdravstvenim područjima na kojima se planira građenje; na privrednim zonama većim od 5 ha, za koje se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na temelju zoning plana, regulacionog plana, odnosno urbanističkog projekta izrađenog na temelju regulacionog plana, te na manjim dijelovima užeg urbanog područja koje je već izgrađeno i na kome ne postoji intenzivno građenje, rekonstrukcija ili sanacija za koje se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na temelju urbanističkog projekta, ako nije donesen regulacioni plan;

c) „režim građenja drugog stepena“ – predviđa se za sva područja za koja je ovim Prostornim planom utvrđena obaveza izrade urbanističkog plana, i za koja se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu prostornog plana, urbanističkog plana i plana parcelacije;

d) „režim građenja trećeg stepena“ – na urbanim područjima izvan granica urbanističkog plana za koja se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu ovog Prostornog plana i plana parcelacije;

e) „režim građenja četvrtog stepena“ – na područjima za koja nije utvrđena obaveza donošenja plana parcelacije, a za koja se uslovi za odobravanje građenja vrše po postupku koji je utvrđen ovim Prostornim planom i Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

POGLAVLJE IV. RAZMJEŠTAJ PRIVREDNIH I POSLOVNIH SADRŽAJA

Član 19. (Privredno-poslovne zone)

Površine za smještaj privrednih i poslovnih objekata i pratećih sadržaja utvrđuju se kao privredno - poslovne zone u granicama urbanih područja ili kao izdvojena građevinska zemljišta izvan urbanih područja.

Za razvoj primarnog sektora na području grada Zenice i dalje će se koristiti značajni kapaciteti i bogatstvo prirodnim resursima (poljoprivredno i šumsko zemljište, mineralne sirovine, kapaciteti hidrografske mreže).

Sekundarni sektor će se razvijati na područjima postojećih privrednih zona:

- *Sjeverna privredno-poslovna zona* koja ima površinu od cca 400 ha, i obuhvata podzone:
 - Željezara i Arcelor Mittal sa kapacitetima metalurške i metaloprerađivačke djelatnosti,
 - Radna zona I, kao dio ranijeg željezarskog kompleksa
 - Šljivik, skladišni prostori
 - Direkcija Željezare
 - Rudnik sa upravom ZD RMU i separacijom uglja
 - Podbrežje (dio), u kojem su razmještena skladišta, servisi, građevinska, trgovačka i dr. djelatnosti,
 - Brist, sa skladištima, servisima i građevinskom djelatnošću,
 - Kanal, u kojem će biti smještena skladišta, trgovačka djelatnost, mljekara
 - Preporod sa objektima Vatrostalne, GP Gradnje, skladištima, servisima.

- *Južna privredno-poslovna zona* obuhvata podzone:
 - Raspočje, površine cca 27,94 ha, u kojem su smješteni objekti rudnika ZD RMU, pekarska industrije - Inpek, komunalne djelatnosti – Alba, trgovčki objekti -veleprodaje Pero, Robot, i sl.
 - Bilimišće, u kojem su smještena skladišta, prioizvodni i zanatski pogoni, komunalni i specijalni servisi, kasarna, i drugi poslovni objekti, inkorporirani u zone stanovanja, i isti nisu izdvojeni kao posebne privredno-poslovne zone
 - Prostori van zone (Radakovo), u kojim su smješteni ViK, Elektrodistribucija, skladišni prostori, takođe inkorporirani u zone stanovanja

- *Jugoistočna privredno-poslovna zona* ima površinu od cca 26,20 ha. Obuhvata podzone:
 - Drivuša-Metalno u kojoj su smješteni kapaciteti metaloprerađivačke industrije,
 - Perin Han, sa objektima i skladištima mesne industrije
 - Drivuša, radna zona rezervisana za razvoj industrije (metalo-prerada, drvna, prehrambena itd.), građevinarstva (proizvodnja građevinskog materijala), te za razvoj proizvodnog zanatstva (naročito deficitarnih).

Građevinska zemljišta utvrđena ovim Prostornim planom kao veće izdvojene planirane i postojeće privredno-poslovne zone su:

Lokacija	Status	Površina (ha)
Drivuša	planirana	13,89
Gorica I	planirana	18,33
Gorica II	planirana	21,53
Hidrogradnja-Mošćanica	planirana	13,07
Mlave-Mošćanica	planirana	8,01
Nemila („omladinsko naselje“)	planirana	4,48
Stranjani (odlagalište)	planirana	32,87
Ukupno:	planirano	112,18
Almy-Lipice	postojeća	3,05
Drivuša-Metalno	postojeća	8,67
Kanal	postojeća	28,71

Nemila (centar)	postojeća	3,05
Perin Han (klaonica)	postojeća	3,64
Pećuj	postojeća	4,16
Raspotočje	postojeća	27,94
Stranjani Rudnik	postojeća	4,03
Željezara (ukupno)	postojeća	372,25
Ukupno:	postojeće	455,50

Član 20. **(Granice privredno-poslovnih zona)**

Prostornim planom utvrđuje se obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata za sve privredne i poslovne zone i komplekse navedene u prethodnom članu.

Precizne granice privrednih i poslovnih zona i kompleksa biće definisane detaljnim planskim dokumentima, a do njihovog donošenja primjenjivaće se odredbe ove odluke.

Član 21. **(Uslovi za smještaj privrednih djelatnosti)**

U cilju zaštite prostora i okoliša privredne djelatnosti smještene u utvrđenim privredno-poslovnim zonama treba da ispune slijedeće:

- racionalno korištenje prostora, u cilju bolje iskoristivosti postojećih površina namijenjenih ovim djelatnostima, kako bi se spriječilo neopravdano zauzimanje novih površina;
- primjena savremenih tehnologija koje ne zagađuju okoliš;
- zadovoljavanje zakonom propisanih mjera zaštite okoliša (obaveza poduzimanja mjera zaštite zraka, tla, vode, mjera zaštite od mirisa i buke, i sl.;
- kontinuirano vođenje aktivnosti u cilju smanjenja zagađenja okoliša.

POGLAVLJE V. RAZMJETAJ OBJEKATA DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE

Član 22. **(Društvena infrastruktura)**

U cilju omogućavanja i podsticanja razvoja ljudskih resursa, u cilju obezbjeđenja uslova za normalno funkcioniranje naselja i njihovih dijelova i općenito napretka unutar jedne zajednice, u okviru izgradnje i uređenja urbanih područja, neophodno je obezbijediti izgradnju objekata društvene infrastrukture i urbane opreme (obrazovanje, nauka, kultura, turizam, sport i fizička kultura, zdravstvo, socijalna zaštita, vjerski objekti, objekti dnevnog i povremenog snabdijevanja, usluge, servisi, zelene i rekreativne površine i sl.) u skladu sa opredjeljenjima iz Prostornog plana.

Izgradnju objekata društvene infrastrukture i urbane opreme potrebno je planirati unutar urbanih područja u skladu sa njegovim centralitetom, vodeći računa o uslovima gravitacije, kao i radijusu opsluživanja (udaljenosti korisnika) i u skladu sa opredjeljenjima Prostornog plana.

Prostornim planom su uspostavljeni ciljevi razvoja društvene infrastrukture u pojedinačnim oblastima na teritoriji Grada, a detaljnijim prostorno-planskim dokumentima je neophodno dati prijedloge lociranja objekata društvene infrastrukture i urbane opreme uz poštivanje Prostornim planom utvrđenih ciljeva i uspostavljenih centraliteta u odnosu na korisnike.

POGLAVLJE VI. USLOVI ZA UREĐENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 23.

(Poljoprivredno zemljište)

Projekcijom prostornog razvoja grada Zenice utvrđuje se zastupljenost: II, III, IV (IVa i IVb), V, VI i VII kategorije poljoprivrednog zemljišta, u ukupnoj površini od 13.041,76 hektara ili 23,7 % od ukupne površine Grada što je detaljnije obrađeno u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana.

Član 24.

(Zone proizvodne sposobnosti – agrozone)

Zoniranje zemljišnog potencijala podrazumijeva grupisanje bonitetnih kategorija zemljišta u jedinstvene cjeline koje se međusobno razlikuju prema proizvodnoj sposobnosti zemljišta, uslovima proizvodnje i načinu korištenja.

Na području grada Zenice utvrđuju se tri agrozone:

- Agrozona I - Sa aspekta zemljišnih potencijala ovo je najvrijednije područje, zahvata površinu od 1.004,03 hektara (1,83%) ukupne površine grada, i zastupljeno je II, III, IVa i IVb bonitetnom kategorijom. Ovo je područje u kojem je moguća intenzivna poljoprivredna proizvodnja sa mogućnostima uređenja i douređenja zemljišta uključujući agro i hidromelioracione mjere (odvodnjavanje/navodnjavanje) u cilju uvećanja prinosa u odnosu na sadašnje stanje.
- Agrozona II - Zahvata površinu od 10.168,66 hektara (18,48%) ukupne površine grada. U ovu zonu grupisana su zemljišta osrednjih potencijala koja posjeduju ograničenja i uglavnom su manje prikladna za kultiviranje, tako da se mogu koristiti manje kao oranična tla, a pretežno kao livade i voćnjaci. U okviru ove zone svrstana su zemljišta V i VI bonitetne kategorije. Ovo je zona poluintenzivne poljoprivrede odnosno zona suhog ratarenja i voćarstva. Tla ove zone su općenito pod uticajem erozionih procesa. Nerijetko se mogu javljati i klizišta (naročito na glincima). Glavni ograničavajući faktori njihovog intenzivnog korištenja u ratarskoj proizvodnji su mala dubina soluma, jak nagib terena pa prema tome i otežano korištenje mehanizacije.
- Agrozona III - Zahvata površinu od 1.869,07 hektara (3,39%) ukupne površine grada. U ovu zonu su grupisana zemljišta slabih zemljišnih potencijala, a to su zemljišta VII bonitetne kategorije. Ova zona ima izrazita ograničenja za korištenje u poljoprivredi. To su u prvom redu zemljišta planinskih područja, viših nadmorskih visina i u skladu s tim nepovoljnih klimatskih prilika. Zemljišta ove zone uglavnom se mogu koristiti u okviru ekstenzivne stočarske proizvodnje.

POGLAVLJE VII. USLOVI ZA UREĐENJE ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA

Član 25.

(Šumsko zemljište)

Šumska zemljišta u državnoj i privatnoj svojini na području grada Zenice razvrstana su u četiri kategorije: od IV do VII kategorije i zahvataju 32.085,11 ha ili 58,3 % ukupne površine,

a detaljan pregled površina i zastupljenost bonitetnih kategorija šumskog zemljišta u pojedinim područjima grada detaljno je prikazana u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana.

Član 26. **(Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem)**

U cilju očuvanja i unapređenja općekorisnih funkcija šuma, te racionalnog korištenja prirodnih bogatstava, posebno šume i općeg razvoja šumsko-gospodarskog područja, šumama i šumskim zemljištem potrebno je gospodariti kroz Zakon o šumama koji regulira i propisuje da se šumama u Federaciji BiH gospodari na osnovu izrađenih šumsko gospodarskih osnova (ŠGO) koje se rade za period 10-15 godina.

Plan gospodarenja šumama pretpostavlja takve gospodarske aktivnosti u planskom periodu, kakve garantiraju trajnu stabilnost, produktivnost i obnavljanje šuma. Šumskogospodarska osnova ŠGO kao dugoročni plan gospodarenja šumama, na temelju utvrđenog stanja šuma i postavljenih proizvodnih ciljeva, daje osnovne smjernice-okvire gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u desetgodišnjem periodu.

Šumsko zemljište u državnoj svojini na području grada Zenice je sastavni dio šumsko-gospodarskih područja ŠGP „Kakanjsko“, ŠGP „Krivajsko“ i ŠGP „Natron-Usorsko-Ukrinsko“.

S obzirom na široku šarolikost tipova šuma, naročito u privatnim šumama, plan gospodarenja treba da definiše okvire ravnomjernog i kontinuiranog korištenja produkata šume i obnove šuma tokom uređajnog perioda, dok detalje gospodarenja po tipovima šuma i najužim uređajno-planskim jedinicama utvrđuje-definiše godišnji operativni plan i izvođački projekt gdje je to Zakonom o šumama propisano.

Privatne šume čine sastavni dio općeg šumskog ekosistema kao općeg dobra, i vlasnik ove šume ima obavezu, da gospodarenje vlastitom šumom uskladi sa općim ciljem, koji proističe iz ozakonjenog kontinuiteta gospodarenja i trajnog zadovoljavanja općih potreba za proizvodima i funkcijama šume.

Član 27. **(Opći i proizvodno-tehnički ciljevi gospodarenja šumama)**

Da bi realizacijom plana gospodarenja šumama i šumskim zemljištima mogli zadovoljiti maksimum zahtjeva koji se postavljaju prema šumi i subjektu koji njome gospodari, nužno je poznavanje općih ciljeva koje postavlja društvena zajednica- država i proizvodno- tehničkih ciljeva, koji proističu iz naučno dokazanih optimalnih - normalnih stanja šuma u odgovarajućim stanišnim uvjetima.

Opći ciljevi gospodarenja šumama i šumskim zemljištima ogledaju se u slijedećem:

- formirati sastav vrsta drveća i strukturu šume u takvu, koja će trajno proizvoditi ujednačene prinose po količini i kvalitetu,
- ostvariti prinos što veći i što skladniji sa potrebama društva-tržišta, kako po vrsti drveta, tako po asortimanu glavnih šumskih proizvoda,
- očuvati i ojačati općekorisne funkcije šume, te obogatiti njen biodiverzitet (prirodnu raznolikost), i
- primjenjenim sistemom gospodarenja pozitivno utjecati na produktivnost rada i bolje ekonomske efekte pri iskorištavanju šuma.

Član 28. **(Tehnički ciljevi gospodarenja šumama)**

Ostvarenje općih ciljeva u gospodarenju šumama i šumskim zemljištima se postiže stručno postavljenim tehničkim ciljevima i određenim odgovarajućim sistemima gospodarenja.

Tehnički cilj se utvrđuje za gazdinsku klasu, a on se smatra utvrđenim kada je:

- odabrana vrsta ili vrste drveća, takva da odgovara ekološkim uslovima staništa i odabran odgovarajući omjer smjese vrsta drveća,
- odabran sistem gospodarenja,
- utvrđena dužina planskog produkcionog perioda po vrstama drveća, te način prorjeđivanja, ako se radi o šumama sastavljenim od jednodobnih sastojina,
- utvrđena optimalna struktura i veličina drvne zalihe po debljinskim stepenima /klasama/, za šume kojima se gospodari sistemom skupinasto prebornih i prebornih šuma.

POGLAVLJE VIII. USLOVI ZA UREĐENJE VODA I VODNIH PODRUČJA

Član 29. **(Vodotokovi)**

U hidrološkom smislu, područje grada Zenice se nalazi u slivu rijeke Bosne, koja pripada slivnom području rijeke Save. Rijeka Bosna je vodotok I kategorije i glavni recipijent za sve ostale vodotoke II kategorije na području grada.

Na širem području grada Zenice, kategorije vodotoka su:

Vodotoci I kategorije:

- rijeka Bosna

Vodotoci II kategorije (rijeke):

- rijeka Lašva (na ušću), rijeka Kočeva, rijeka Bistričak, Babina rijeka, rijeka Ograjina, Bistrička rijeka, Orahovička rijeka, Gračanička rijeka, Nemilska rijeka, Pepelarska rijeka, Bukovačka rijeka, Šerička rijeka, Seočka rijeka, Pošćanska rijeka, Stranjanska rijeka, Velika rijeka, Jezeračka rijeka (sliv Usora), Mala rijeka, Šagovića rijeka, Potočka rijeka, Vrseljska rijeka, Đulanova rijeka

Vodotoci II kategorije (potoci):

Arnautovac potok	Krivača potok	Selački potok
Babin potok	Krmare potok	Solarice potok
Babovnik potok	Krivi potok	Suhi potok
Batvački potok	Kuka potok	Stalo potok
Bećin potok	Lozovik potok	Stijenčica potok
Begovića potok(Baretnjak)	Lukića potok	Strijemužni potok
Bijeli potok	Lužnica potok	Studena voda
Blatnica potok	Kovačica potok	Repovski potok
Bosnički potok	Kovanića potok	Ripovište potok
Bukovački potok	Ljubatovski potok	Sagovački potok
Bukovica potok	Mala voda potok	Sarevački potok

Bistrovac potok	Margita potok	Sedra potok
Crni potok	Markovac potok	Stupnica (sliv Usora)
Čajdraški potok	Mlinica potok	Šumarski potok
Čisti potok	Mlinički potok	Tetovski potok
Dobra voda potok	Milinovački potok	Tise potok
Dobra voda (sliv Usora)	Močila potok	Tisovac potok
Dolača potok	Mračaj potok	Tmajevac potok
Dolovski potok	Mrstava potok	Trešnjevački potok
Dubočica potok	Mutnica potok	Trimnjak potok
Duboki potok	Nenkovac potok	Tulekuški potok
Dobra voda (sliv Usora)	Osmanlin potok	Urije potok
Dubovica potok	Ostrožnica potok	Violin potok
Dusina potok	Ostrožnik potok	Višnjički potok
Gladovići potok	Palinski potok	Volijak potok
Grabac potok	Peleški potok	Volujska voda potok
Grkovac potok	Podbrežje p.	Vraca potok
Hrast potok	Pomladski potok	Vratački potok
Ivi potok	Ponirak potok	Vrbica potok
Jabuka potok	Potočina potok	Vrcaljev potok (Mokušnica)
Jame potok	Povica potok	Vrilić potok
Janjički potok	Prihodi potok	Vukotića potok
Jelovik potok	Putovički potok - Jaguševac	Zajkin potok
Jusin potok	Repečki potok	Zavrsje potok
Klopački potok	Repeljski potok	Zenica potok
		Zvečajski potok

Član 30. **(Granice vodnog dobra)**

Granica vodnog dobra je priobalni pojas širine 15 metara od granice obale (izrazite morfološke promjene) za površinske vode I kategorije, odnosno priobalni pojas širine 5 metara od granice obale (izrazite morfološke promjene) za površinske vode II kategorije.

Granica vodnog dobra rijeke Bosne, kao jedinog vodotoka I kategorije na području grada Zenice utvrđuje se Rješenjem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, i ista je prikazana u grafičkom dijelu Prostornog plana.

Član 31. **(Zaštitni pojas vodotokova)**

Prostornim planom je utvrđeno vodno dobro rijeke Bosne, kao zaštitni pojas koji se koristi prema uslovima koje daju nadležne institucije, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, a u cilju njegove zaštite.

Prostornim planom za sve ostale vodotoke (II kategorije) na području grada Zenice utvrđen je zaštitni pojas od 5m s lijeve i 5m s desne strane vodotoka, koji se koristi prema uslovima

koje daju nadležne institucije, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, a u cilju njihove zaštite.

Iznimno od prethodnog stava, za vodotoke koji prolaze kroz urbana područja ili područja za koja je utvrđena obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata, zaštitni pojasevi se utvrđuju detaljnim prostorno-planskim dokumentima i projektima regulacije vodotoka.

Član 32. (Pojas vodotoka koji se ne smije zauzeti)

U cilju očuvanja prirodnog pejzaža i korištenja voda za rekreaciju, turizam, ribolov i druge aktivnosti, te zaštite biljnih i životinjskih vrsta, obale rijeka ne mogu se zauzeti, obrađivati, niti ograđivati u pojasu od najmanje 3 metra od obale pri normalnom vodostaju, ukoliko detaljnom planskom dokumentacijom nije drugačije utvrđeno.

POGLAVLJE IX. IZVORIŠTA VODE I VODNA INFRASTRUKTURA

Član 33. (Postojeća izvorišta vode u javnom sistemu vodosnabdijevanja)

Prostornim planom se utvrđuju četiri postojeća glavna izvorišta koja su u javnom sistemu vodosnabdijevanja centralnog gradskog područja: kraško vrelo Kruščica (udaljeno oko 20 km od Zenice i nalazi se na području općine Vitez), otvoreni vodotok Babina rijeka, izvor Strmešnjak i izvor Klopče.

Osnovni podaci za izvorišta u javnom sistemu vodosnabdijevanja, uključujući i informacije o statusu sanitarne zaštite istih, su sljedeći:

R.B.	Naziv izvorišta	Tip izvorišta	Tip zahvata	Broj zahvata	Maksimalne količine za korištenje (l/s)	Kvalitet vode na izvorištu	Zaštitne zone izvorišta
1	Kruščica	Vrelo-izvor	Kaptaža	4+2	520	Zadovoljava bez prečišćavanja	Postoji elaborat o zaštitnim zonama, donesena odluka o zaštiti 2007. godine,
2	Babina rijeka	Vodotok	Zahvat površinske vode	2	200	Ne zadovoljava bez prečišćavanja	Postoji elaborat o zaštitnim zonama, donesena odluka o zaštiti 2003. godine,
3	Strmešnjak	Vrelo-izvor	Kaptaža	1	10	Zadovoljava bez prečišćavanja	Postoji elaborat o zaštitnim zonama, donesena odluka o zaštiti 2015. godine,
4	Klopče	Vrelo-izvor	Kaptaža	1	5	Zadovoljava bez prečišćavanja	Postoji elaborat o zaštitnim zonama, donesena odluka o zaštiti 2015.godine,

Član 34. **(Planirani razvoj sistema vodosnabdijevanja)**

Budući razvoj sistema vodosnabdijevanja gradskog područja Zenice će se početkom planskog perioda obezbijediti kroz sistem dodatnog snabdijevanja sa regionalnog sistema „Plava Voda“ u količini od 350 l/s.

Realizacijom projekta „ Regionalni sistem vodosnabdijevanja Plava Voda“ će se isporučivati dovoljno pitke vode do kraja planskog perioda.

Za dugoročnu vodoopskrbu grada Zenice najpovoljnija varijanta je korištenje vode za piće sa postojećih izvorišta Kruščica, Strmešnjak i Klopče, i iz regionalnog sistema Plava Voda.

Procijenjene potrebe za vodom u planskom periodu mogu biti zadovoljenje i bez izvorišta Babina rijeka, te ono može poslužiti kao rezervni izvor vodosnabdijevanja.

Kako bi se osigurala dovoljne količine vode dobre kvalitete za isporuku potrošačima, potrebno je poduzimati slijedeće mjere:

- zaštita i provođenje mjera zaštite svih postojećih izvorišta vode (Kruščica, Strmešnjak, Klopče i Babina rijeka);
- poboljšanje trenutnog stanja transportne mreže kroz sanaciju i/ili zamjenu starih cijevi i odgovarajuće armature;
- zamjena postojećeg cjevovoda sa promjerom DN 700 od izvorišta Kruščica do razdjelne stanice Vitez i DN 600 od razdjelne stanice Vitez do rezervoara Zmajevac II, u dugoročnim mjerama, zbog lošeg stanja ovog cjevovoda. Da bi se odmah poboljšalo stanje postojećeg cjevovoda, ispitivanje i rekonstrukcija katodne zaštite na cjevovodu je uključena u kratkoročne mjere;
- ugradnja novih cjevovoda DN 200, PEHD, od vodozahvata Strmešnjak do novog rezervoara Strmešnjak te od novog rezervoara Strmešnjak do obnovljenog rezervoara Pečuj, koji će se gravitaciono snabdijevati vodom;
- stanje katodne zaštite na glavnim dovodnim cjevovodima od vodozahvata u Kasapovićima do rezervoara Crkvice, ukazuje na potrebu dodatnih ispitivanja i rekonstrukcije iste.
- rezervoar Putovići, koji trenutno nije u funkciji, planira se rekonstruisati i snabdijevati vodom iz regionalnog sistema vodosnabdijevanja Plava Voda;
- u najboljoj opciji, rezervoar Vardište je planiran da se snabdijeva gravitaciono, tako da postojeća PS Vardište - Mala Broda može biti napuštena, što će reducirati troškove pumpanja;
- rezervoar Strmešnjak planiran je u najboljoj opciji do kraja planskog perioda da se snabdijeva gravitaciono sa izvorišta Strmešnjak;
- rezervoar Pečuj, koji trenutno nije u funkciji, je planiran za rekonstrukciju i punjenje vodom sa izvorišta Strmešnjak.

Član 35. **(Lokalna izvorišta)**

U cilju obezbjeđenja potrebnih količina vode za stanovništvo naseljeno na prostorima izvan obuhvata javnog gradskog vodovodnog sistema, neophodno je pokrenuti aktivnosti vezane za izradu katastra izvorišta na prostoru cijelog grada.

Treba težiti okrupnjavanju lokalnih vodovoda, podizanju njihovog tehničkog i funkcionalnog standarda, te predaji istih u nadležnost javnog preduzeća.

Neophodna je:

- izgradnja novih i rekonstrukcija starih seoskih vodovodnih sistema,
- izrada katastra vodnih izvora i lokalnih sistema za snabdijevanje vodom, zaštitu vodnih resursa i edukaciju stanovništva,
- praćenje zdravstvene ispravnosti vode za piće.

Član 36.
(Obaveze u pogledu održavanja i zaštite)

Grad Zenica i nadležno Javno preduzeće dužni su održavati, rekonstruisati ili dograđivati postojeće vodovodne mreže na način optimiziranja kapaciteta postojećih izvorišta do raspoloživih resursa i vršiti kontrolu ispravnosti vode za piće.

Dodatne količine vode obezbjeđivat će se izgradnjom novih izvorišnih objekata na lokalnom i regionalnom nivou uz obavezu provođenja odgovarajućih hidrogeoloških i drugih istraživanja na potencijalnim resursima u planskom periodu.

U cilju stvaranja uslova za organiziranje održavanja lokalnih vodovoda u okviru nadležnog Javnog preduzeća, potrebno je provesti sve radnje na izradi detaljnog katastra, ispitivanju kvantitativno-kvalitativnih karakteristika zahvaćenih izvora i studija mogućnosti ukupnjavanja lokalnih vodovoda, sa ciljem predavanja na upravljanje i upotrebu nadležnom Javnom preduzeću.

Urbanističko-građevinske mjere zaštite oko vodnih površina i izvorišta voda, odnosno zaštitnih zona, primjenjivat će se u skladu sa važećom zakonskom regulativom za ovu oblast i odredbama ove odluke.

POGLAVLJE X. TRETMAN OTPADNIH VODA

Član 37.
(Odvodnja i tretman otpadnih voda)

Područja na kojima će se dugoročno zadržati mješoviti tip kanalizacije su: centralno gusto naseljeno gradsko područje, kao i ostala gradska područja koja će imati separatan tip.

Utvrđuju se i gradska područja za koja se planira zamjena postojećeg, separatnim tipom kanalizacije: naselja Crkvice, Blatuša, kao i nova kanalizacijska mreža.

Na servisnom području se nalazi veliki broj manjih vodotoka i isti će se iskoristiti za prikupljanje i ispuštanje oborinskih voda, uz neophodnu izgradnju oborinskog kolektora duž glavne ulice iz naselja Crkvice sa ispustom vode u Babinu rijeku.

Tri glavna područja za proširenje sistema prikupljanja otpadnih voda uključuju sliv Babine rijeke, sliv rijeke Kočeva i trasu Bojin Vir - Drivuša.

Sliv Babine rijeke je prioritet jer se u ovom slivnom području nalazi izvorište vode za piće.

Sva proširenja izvan postojećeg servisnog područja podrazumijevaju izgradnju separate mreže.

Planom se utvrđuje da se javni kanalizacijski sistem do kraja planskog perioda proširi na istočni, južni i zapadni dio grada Zenice, čime će biti obuhvaćene mjesne zajednice: Raspotočje, Drivuša, Čajdraš -Vjetrenice, Lokvine, Stranjani, Pojske, Vražale, Gornja Zenica, Donje Babino, Babino, Varda, Briznik, Puhovac, Arnauti, Seoci, Sebuja, Podbrežje, Brist, Staro Radakovo i Klopče.

Član 36.
(Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda)

Izgradnja glavnog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) za centralno gradsko područje planirana je na lokaciji Banlozi (Babino Polje) površine cca 4,3 ha utvrđenoj ranije rađenom prostorno planskom dokumentacijom, a projektovanje ovog postrojenja neophodno je uskladiti sa zakonodavstvom EU.

Ovim Planom utvrđuje se obaveza izgradnje lokalnih uređaja za prečišćavanje otpadnih

voda na 13 aglomeracija, i to: Arnauti, Dobriljevo, Gornja Gračanica, Koprivna, Lašva, Nemila, Orahovica, Ponirak, Starina, Šerići, Topčić Polje, Vranduk i Vukotići.

Član 37. (Zaštitni pojasevi)

Širina zaštitnog pojasa primarnih vodova vodovodne i kanalizacione mreže do razvodne mreže iznosi 5 m s jedne i 5 m s druge strane, računajući od osovine cjevovoda.

POGLAVLJE XI. POVRŠINE ZA EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA

Član 38. (Ležišta mineralnih sirovina)

Ležišta mineralnih sirovina su prostori u kojima je utvrđeno postojanje mineralnih sirovina određenog tipa.

Aktivne eksploatacione površine su prostori u kojima se, isključivo na osnovu koncesionog ugovora sa organom nadležnim za ovu oblast, može vršiti planirana eksploatacija mineralnih sirovina.

Neaktivne eksploatacione površine su prostori ležišta mineralnih sirovina koja su bila u eksploataciji određeni vremenski period, a sada se javljaju kao napušteni rudarski ili površinski kopovi, te se za njih utvrđuje obaveza rekultivacije.

Potencijalni prostori za istraživanje mineralnih sirovina su prostori na kojima se vrši ili se planira vršiti istraživanje potencijala za eksploataciju mineralnih sirovina, što se može vršiti isključivo na osnovu koncesionog ugovora za istraživanje sa organom nadležnim za ovu oblast.

Član 39. (Ležišta mineralne sirovine-uglja)

Prema Rješenjima o odobrenju eksploatacije mrkog uglja u granicama odobrenih eksploatacionih polja, izdatim od Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije urađen je grafički prikaz svih eksploatacionih polja mineralne sirovine – mrkog uglja na području Grada, koji je sastavni dio Prostornog plana i ove odluke.

U granicama odobrenih eksploatacionih polja, u nadležnosti rudarskog preduzeća ZD RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica, utvrđuju se pojedinačne i ukupna površina eksploatacionih polja:

Vrsta mineralne sirovine	Naziv polja (lokacija)	Površina (ha) Obrada u GIS-u
ugalj	Stara jama-Side	1.743,02
ugalj	Stranjani	770,92
ugalj	Raspotočje-Drivuša	2.232,04
ugalj	Mošćanica	1.817,99
	Ukupno	6.563,97

U skladu sa Zakonom o rudarstvu Federacije BiH, za svaku gradnju u granicama odobrenih eksploatacionih polja mora se prethodno pribaviti mišljenje nadležnog rudarskog preduzeća.

Na grafičkim priložima Prostornog plana označena su područja eksploatacionih polja unutar kojih je neophodno u postupku odobravanja građenja prethodno pribaviti mišljenje ZD

RMU „Zenica“ d.o.o.Zenica.

U vezi sa prethodnim stavom, a zbog činjenice da se stanje i potrebe za eksploatacijom uglja razlikuje u odnosu na područje u granicama odobrenih eksploatacionih polja, neophodno je u planskom periodu preduzeti aktivnosti na pokretanju izmjene Rješenja o odobrenim eksploatacionim poljima, kako bi se određena područja, a naročito područja u granici Urbanističkog plana Grada, na osnovu relevantnih podataka na terenu, izuzela iz eksploatacionih polja, i na taj način pojednostavila procedura odobravanja građenja na područjima gdje je to moguće unutar trenutno odobrenih eksploatacionih polja.

Član 40. **(Ležišta nemetalnih mineralnih sirovina)**

Raspored ležišta nemetalnih mineralnih sirovina u prostoru u tijesnoj vezi je sa geološkom građom i sastavom stijenskih masa koje su nastale očvršćivanjem zemljine kore.

Sva ležišta nemetalnih mineralnih sirovina sa aspekta postojećeg stanja uslovno se mogu podijeliti na:

- ležišta u eksploataciji – koncesija na eksploataciju,
- ležišta u fazi istraživanja – koncesija na istraživanje,
- napuštena ležišta,
- potencijalna ležišta.

Prostornim planom na području grada Zenice se utvrđuju slijedeća ležišta koja su predmet koncesionih ugovora sa Ministarstvom privrede/gospodarstva ZE-DO kantona:

- “Crkvice-Kamenolom”- Predmet koncesije je istraživanje i eksploatacija nemetalnog mineralnog resursa-krečnjaka, na lokalitetu “Crkvice-Kamenolom”, k.č.1337 K.O. Crkvice, u gradu Zenici. Istražno-eksploatacioni prostor ležišta je na površini od cca 2 ha 0,6 ari i 26 m².

- „Široke stijene“ - Predmet koncesije je istraživanje i eksploatacija mineralnog resursa krečnjaka na ležištu Široke stijene kod Zenice, K.O.Babino i K.O.Crkvice, u gradu Zenici. Istražno-eksploatacioni prostor ležišta se nalazi na k.č.2953, k.č.2956/4, 2956/5 K.O. Babino i 1437 K.O. Crkvice-po novom premjeru, odnosno 842/6, 842/7 K.O. Babino i 198/102 K.O. Crkvice- po starom premjeru. Ukupna površina koncesije na eksploataciju je 13,68 ha.

- “Bistričak-Nemila”- Predmet koncesije je istraživanje i eksploatacija mineralnog resursa - fliša i roznaca, na lokalitetu “Bistričak-Nemila”, u gradu Zenici. Istražno-eksploatacioni prostor ležišta je na površini od 2,5 ha, a zavedena je u ŠPD “Krivajskom” u Gospodarskoj jedinici “Nemila-Bistričak” K.O. Doglode, u odjelu 95.

- “Krmance” Kovanići, Begov Han -Predmet koncesije je istraživanje i eksploatacija mineralnog resursa - dijabaza, na lokalitetu “Krmance” Kovanići, Begov Han, grad Zenica. Istražno-eksploatacioni prostor ležišta predviđen za istraživanje i eksploataciju, zauzima parcele k.č. 524 površine 1.665 m², k.č.525 površine 3.629 m², k.č.526 površine 3.748 m², k.č. 563 površine 5.295 m², k.č.564 površine 1.163 m², k.č.575 površine 8.595 m², k.č.576 površine 30.770 m², k.č.577 površine 1.777 m², k.č.580 površine 8.075 m², K.O. Kovanići, grad Zenica, i ima ukupnu površinu od 3,5 ha.

- “Veliki Gradac”-Mošćanica -Predmet koncesije je istraživanje i eksploatacija mineralnog resursa - gornjokrednog fliša na lokalitetu “Veliki Gradac”- Mošćanica. Istražno-eksploatacioni prostor ležišta se vodi u posjedu J.P. „Šumsko-privredno društvo ZE-DO kantona“ i zauzima k.č. 593 K.O. Mošćanica, ukupne površine od cca 11 ha.

Kao potencijalna ležišta, utvrđena Prostornim planom Kantona, i preuzeta u ovom Prostornom planu utvrđuju se:

- ležište krečnjaka „Radići“, i
- ležište dijabaza „Kapica“, lokaliteti na kojim je neophodno prethodnim detaljnim istraživanjima potvrditi mogućnost i opravdanost eksploatacije nemetalne mineralne sirovine.

POGLAVLJE XII. POSEBNO ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Član 41. (Područja prirodnih vrijednosti)

Prostornim planom grada Zenice utvrđuje se obaveza planiranja i zaštite područja prirodnih vrijednosti u cilju otvaranja mogućnosti održivog korištenja biološke raznolikosti.

U vezi sa prethodnim stavom, Prostornim planom grada Zenice, daju se preporuke za zaštitu kao i prijedlog kategorizacije u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Federacije BiH, za slijedeća područja prirodnih vrijednosti:

- „Kategorija IIIa – park prirode“:
 - rekreativna zona Smetovi
- „Kategorija IV – područja upravljanja staništima“
(Vegetaciono-florističke vrijednosti -skupine i pojedinačni primjerci rijetkih vrsta flore):
 - Kompleksi visokih čistih bukovih šuma (fagetumsilvatice montanum-Hor.) na području Kraljevina – Pepelara,
 - Kompleksi visokih šuma hrasta kitnjaka i graba (QUERCETO CAPRINETUM CROATICUM) na području Smetova,
 - Kompleksi visokih šuma smrče (PICETUM EXCELSAE) na području Kraljevina,
 - Sastojine hrastova sladine i cera (QUERCETUM CERRIS-CONFERTEAE) u donjem toku Gračaničke rijeke.
 - TISA (TAXUS BACCATA) u zaseoku Šahinovići, selo Pepelari na području grada Zenice, državno vlasništvo (Rješenje Zavoda za zaštitu kulturnih i prirodnih znamenitosti SR BiH 1195/55) – očuvana kao dendrološka vrijednost.
 - HRAST KITNJAK (QUERCUS PETREA) primjerci na hrptu planinskog masiva “Vepar” - 30 primjeraka.
- „Kategorija Va – zaštićeni pejzaž“:
 - rekreativna zona Bistričak, Pepelari, Lastavica, Ponihovo
- „Kategorija VI – zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa“
(Geomorfološke i petrografske vrijednosti):
 - kanjon Nemilske rijeke čitavim tokom,
 - kanjon rijeke Babišnice od izvorišta do naselja Crkvice,
 - kanjon rijeke Gračanice čitavim tokom,

- naslage sedre u kanjonu rijeke Babišnice na lokalitetu ispod Novog Sela,
- kanjon Lašve od mjesta Grablje do ušća Lašve u Bosnu,
- kanjon rijeke Bosne od ušća rijeke Lašve do Janjičke ade,
- kanjon rijeke Bosne od Jeline nizvodno do sela Koprivna,
- kanjon rijeka Ograjina i Bistričak u cijelom toku,
- ada na rijeci Bosni, na ušću rijeke Babišnice,
- ada na rijeci Bosni u Drivuši,
- ada na rijeci Bosni u Topčić Polju,
- ada na rijeci Bosni kod naselja Janjići,
- slap na rijeci Bosni kod naselja Janjići.

- Kao „Predjeli posebnih prirodnih vrijednosti“, koji se ističu svojom ljepotom, svojevrsnošću, pogledom i imaju rekreativni značaj, i gdje je djelovanje čovjeka minimalno izraženo, ističu se brdsko planinski predjeli, namijenjeni za poluaktivnu i pasivnu rekreaciju (lokalni značaj):

- Lisac, Vepar sa Dobrim vodama, Brdsko planinski predjeli Smetova, Sklop područja Pepelari, Sklop područja Bistričak-Crna glava-Orahovica, Nemilsko brdo -Cvijeće, Kubler-Hum, Klopačke stijene, Zmajevac, Golubak, Volovska glava, Krivače, Uzunovića stijene.

- Kao „Područja za koncentrisanu izgradnju vikend objekata“ izdvajaju se:

Postojeća područja:

- Bistričak, u sklopu rekreativne zone Bistričak
- Smetovi, u sklopu rekreativne zone Smetovi
- Krčevine, Rasrat i Huk, uz urbano područje Pepelari
- Bistrovac, južno od Pepelara
- Babino, u sklopu rekreativne zone Babino
- Rijeka, na području naseljenog mjesta Kovanići
- Bukovica, prema Liscu

Potencijalna područja (napuštena područja-građevinska zemljišta):

- Gornje Ponihovo, uz rekreativnu zonu Ponihovo
- Gornja Bistrica, Loznik, Gojakovac
- Bijele Vode, Božići, Janjički Vrh 1 i 2
- napuštena područja - građevinska zemljišta u naseljenim mjestima Jezera i Blatnica (ranije opština Teslić, a naročito Jezera-Mijići i Jezera-Jelići (u sklopu ranije rađene planske dokumentacije za turističko rekreativno područje Vučja planina – opština Teslić).

Član 42.

(Postupak proglašavanja Područja prirodnih vrijednosti)

Zaštićena područja prirodnih vrijednosti kategorija IIIa, IV, Va i VI, utvrđena u prethodnom članu, a shodno Zakonu o zaštiti prirode Federacije BiH, proglašava zakonom Skupština Kantona, na osnovu saglasnosti Gradskog vijeća Grada Zenice na čijem se području prema ovom Prostornom planu prostiru zaštićena područja.

Sadržaj Zakona o zaštiti prirodne vrijednosti utvrđen je Zakonom o zaštiti prirode FBiH, a zasniva se na stručnom obrazloženju kojim se utvrđuju vrijednosti područja ili komponente prirode koja se predlaže za zaštitu, način upravljanja tom prirodnom vrijednošću, te potvrdu predlagača akta o proglašenju i o osiguranim sredstvima za provođenje mjera zaštite.

Do realizacije aktivnosti iz prethodnog stava, neophodno je od strane Grada Zenice obezbijediti mjere zaštite i vršiti kontrolu obavljanja djelatnosti i korištenje prirodnih vrijednosti u granicama područja prirodnih vrijednosti predloženih ovim Prostornim planom u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti prirode FBiH.

Član 43. **(Objekti i područja kulturno-historijskog naslijeđa)**

Prostornim planom utvrđuju se objekti i područja kulturno-historijskog naslijeđa iz različitih historijskih perioda koje treba zaštititi, a ovisno o utvrđenom stanju ovog naslijeđa neophodno je provoditi mjere zaštite od strane nadležnih institucija.

Značajni objekti i područja kulturno-historijskog naslijeđa koja je potrebno zaštititi hronološki pripadaju različitim historijskim periodima, utvrđenim u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana, kao i ovom odlukom:

I - Predhistorijski period

SPOMENIK ILI CJELINA	LOKACIJA	OPIS/VALORIZACIJA
Kopilo	Selo Kopilo	<i>Eneolitsko i neolitsko naselje i jedno od najstarijih naselja na ovom području</i>
Orlac	Vjetrenice	<i>Predhistorijska utvrda, lokalni značaj</i>
Gradina	Stranjani	<i>Predhistorijska utvrda, lokalni značaj</i>
Gradina	Klopče	<i>Predhistorijska utvrda, lokalni značaj</i>
Hum	Gračanica	<i>Predhistorijska utvrda, lokalni značaj</i>
Gradac, Negraj	Gradišće	<i>Predhistorijsko naselje, lokalni značaj</i>
Mrtvačka ili Mrkonjića gradina	Gradišće	<i>Predhistorijska utvrda, lokalni značaj</i>
Kica	Gradišće	<i>Predhistorijsko nalazište, lokalni značaj</i>
Pribila	Gradišće	<i>Predhistorijsko utvrđeno naselje, lokalni značaj</i>
Veliki i Mali Vis	Podbrežje	<i>Predhistorijska gradina, lokalni značaj</i>
Gradina	Drugavci	<i>Predhistorijsko utvrđeno naselje, lokalni značaj</i>
Vrt Franje Prusca	Drivuša	<i>Predhistorijsko naselje, lokalni značaj</i>
Gradina	Jelinak	<i>Predhistorijsko utvrđeno naselje, lokalni značaj</i>
Gradina	Dobriljevo	<i>Predhistorijsko utvrđeno naselje, lokalni značaj</i>
Gradina	Gradina	<i>Predhistorijsko utvrđeno naselje, lokalni značaj</i>
Birač	Gračanica	<i>Predhistorijsko utvrđeno naselje, lokalni značaj</i>

II – Antički period

SPOMENIK ILI CJELINA	LOKACIJA	OPIS/VALORIZACIJA
1.Kaldrma	Vjetrenice	Rimska cesta, lokalni značaj
2.Zahambarice	Stranjani	Antičko naselje, lokalni značaj
3.Groblje	Stranjani	Rimski natpis, lokalni značaj
4.Dvorišće	Janjac	Antička spahija u starom groblju, lokalni značaj
5.Kuća J. Gajića	Drivuša	Tragovi antičkog objekta, lokalni značaj
6.Crkve	Drivuša	Antički grobovi, lokalni značaj
7.Odmut	Raspotočje	Antičke substrukcije, lokalni značaj
8.Bilmišće	Zenica	Antički grobovi, lokalni značaj
9.Gromile/ Bilmišće	Zenica	Kasnoantička bazilika, regionalni značaj
10.Doboš	Donja Vraca	Antičko naselje, lokalni značaj
11.Koprina	Podbrežje	Antičke substrukcije, lokalni značaj
12.Križ	Podbrežje	Antički natpis i građ. materijal, lokalni značaj
13.Krečnine	Stranjani	Kasnoantička grobnica na svod, lokalni značaj
14.Selo	Putovići	Rimske terme i antički vodovod, lokalni značaj
15.Cvrkalja		
16.Mlinčići i Podmočilo	Tišina	Antička vila rustika, lokalni značaj

III – Srednji vijek

SPOMENIK ILI CJELINA	LOKACIJA	OPIS/VALORIZACIJA	TIP INTERVENCIJE
Kuber	Vjetrenice	Srednjovjekovna nekropola	
Kaursko groblje	Lokvine	Srednjovjekovna nekropola	
Vučigaj	Kozarci	Srednjovjekovna nekropola	
Uvrate	Stranjani	Srednjovjekovno groblje	

Halilovača	Stranjani	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Grčko groblje	Grm	<i>Srednjovjekovna nekropola</i>	
Glavišice	Rijeka	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Mramorje	Rijeka	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Kozice	Konjevići	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Kamenica	Mošćanica	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Špinin grm	Mutnica	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Lacac	Putovići	<i>Srednjovjekovni grob sa spomenikom</i>	
Kaursko groblje	Putovići	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Crkvine	Drivuša	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Potok	Raspotočje	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Broda	Zenica	<i>Srednjovjekovno groblje</i>	
Abadžijin	Janjići	<i>Osamljen grob sa krstačom</i>	
Džamija (natpis)	Janjići	<i>Fragment srednjovjekovnog natpisa</i>	
Selište	Podbrežje	<i>Srednjovjekovno groblje i nalazište, lokalni značaj</i>	
Bijeli put (Križ)	Podbrežje	<i>Srednjovjekovno groblje, lokalni značaj</i>	
Križevi	Podbrežje	<i>Srednjovjekovno groblje, lokalni značaj</i>	
Markov kamen	Radinovići	<i>Srednjovjekovni spomenik, lokalni značaj (kota 1099mn.v.)</i>	
Kršare	Puhovac	<i>Srednjovjekovni spomenik, lokalni značaj</i>	
Grad Vranduk	k.č.br.84,85 i 123 (novi premjer), k.č. br. 191/47 i 191/48 (stari premjer), upisan u z.k. ul.broj 468, k.o. Vranduk	<i>Srednjovjekovna i otomanska utvrda sa džamijom sultana Fatiha</i> Nacionalni spomenik (odluka Br. 05.2-2-274/ 04-4 od 25.1.2005.)	Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite, utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02 i 6/04).
Klisa	Varošište	<i>Srednjovjekovna crkva, Lokalni značaj</i>	

Dočić	Dusina	<i>Srednjovjekovno groblje, lokalni značaj</i>	
Hrubine	Dusina	<i>Srednjovjekovno groblje, lokalni značaj</i>	
Bišće	Višnjica	<i>Srednjovjekovna nekropola, lokalni značaj</i>	
Ploča Velikog sudije Gradeše	Pronađena u selu Podbrežju kod Zenice. Smještena u arheološkom odjelu Muzeja grada Zenice	Nacionalni spomenik – pokretno dobro (odluka Br. 05-6-789/03 od 6. 5. 2003.) <i>Gornja polovina lijevog dovratka crkve mauzoleja sudije Gradeše, sa kraja 12. stoljeća. Gradeša je bio veliki sudija za vrijeme vladavine bana Kulina.</i>	Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite, utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02).

IV – Spomenici otomanskog perioda

SPOMENIK ILI CJELINA	LOKACIJA	OPIS/ VALORIZACIJA	TRENUTNO STANJE	TIP INTERVENCIJE
Sultan Ahmedova džamija	k.č. br. 882/1,883, i 884, z.k. uložak broj 18, k.o. Zenica II,	Nacionalni spomenik (odluka Br. 07.2.-2-173/05-4 od 7. 3. 2007) <i>Džamija pripada tipu jednodprostornih džamija, pokrivenih četvorovodnim krovom i kamenom munarom. Izvršena je obnova objekta 1996. godine</i>		Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite, utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02 i 6/04).
Sejmenska džamija	Ulica Kulina Bana (Titova ulica), Zenica k.č. broj 1168, z.k. uložak broj 176, k.o. Zenica II,	Nacionalni spomenik (odluka Br. 07.2-02-174/05-3 od 23. 5. 2007)		
Stara džamija sa haremom u Orahovici	k.č. 466 (novi premjer), k.č. 4/3 i 5/3 (stari premjer) z.k.ul. broj 1094, k.o.Orahovica	Nacionalni spomenik (odluka: Br. 07.1-2.3-77/1-30 od 7. 9. 2011.)		
Osman Čelebijina (Potočka) džamija	Zenica	<i>Tipična manja džamija, 17 st. lokalni značaj</i> <i>Odbijena peticija za proglašenjem dobra Nacionalnim spomenikom.</i>	Džamija je rekonstruisana 2004. Srušen je stari objekat, a na njegovom mjestu izgrađen novi od potpuno identičnih građevinskih elemenata (materijali, zidovi, debljine zidova).	
Džamija Bobovačkog dizdara	Janjići			
Hadži Mazića kuća	Ulica Muhameda S.Serdarevića 10, u centru grada Zenice -	<i>Izgrađena početkom 19.st. vjerovatno do 1835. godine. Društvena svojina koja se daje na korištenje Muzeju grada Zenice od</i>	Krajem 1992. god. dekretom Općine Zenica u	

	Stara čaršija	13. 1. 1972. <i>Rješenjem Skupštine opštine Zenica br. 122/59 i 2315/64.</i> Izvor: Muzej grada Zenice <i>Odbijena peticija za proglašenjem dobra Nacionalnim spomenikom.</i>	kuću uselio Medžlis islamske zajednice Zenica i Muftuluk Zenički, koji i danas koristi taj prostor	
Kamena česma	Ispred Hadži-Mazića kuće			
Kočevska ili Sulejmanija džamija	Centar Zenice	<i>Druga polovina 16.st., lokalni značaj</i> Izvor: Muzej grada		
Jalijska džamija	Jalijska, sa izlazom na bulevar Kulina Bana, Zenica	<i>sagrađena tokom 18. st.</i> Izvor: Muzej grada Zenice	1998. urađena je temeljita rekonstrukcija objekta pri čemu je temelj minareta ojačan betonskom pločom	
Drveni most (dva središnja kamena stuba drvenog mosta ispred ade na rijeci Bosni)	Centar, Zenica	<i>Ambijentalna vrijednost, lokalni značaj</i>		
Česma Studenac	Pišće	<i>Ambijentalna vrijednost, lokalni značaj</i>	Objekat je u prilično lošem stanju	

Groblja:

Groblje u Tišini	Tišina	<i>Iz 16. stoljeća, Lokalni značaj</i>
Groblje iznad sela Dvor	Mošćanica	<i>Iz 16. stoljeća, Lokalni značaj</i>
Katoličko groblje	Podbrežje	<i>Potiče iz perioda prije 1618. godine, Lokalni značaj</i>
Turbe na Musali	Musala	<i>Grobovi sa nišanima iz 16. st. i turbe sa 4 sarkofaga, Lokalni značaj</i>

V - Spomenici austrougarskog perioda

SPOMENIK ILI CJELINA	LOKACIJA	OPIS/VALORIZACIJA	TREKUTNO STANJE	TIP INTERVENCIJE
1. Crkva sv. Ilije sa župnim uredom	Ul. Masarykova 66 Zenica k.č. 963 i 964, z.k. uložak br. 761, 1387 i 3778, k.o. Zenica I	Nacionalni spomenik (odluka br. 02-2-178/05-2 od 17. 1. 2007.) <i>Postojeći objekat izgrađen 1909.-10. po projektu Josipa Vancaša, sa odlikama secesije.</i>		Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite, utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika
2. Crkva Rođenja Presvete Bogorodice	Ul. Travnička br. 4, Zenica k.č. 382, zk. uložak broj 686, k.o. Zenica II	Nacionalni spomenik (Odluka Br: 02-2-177/05-2 od 17. 1. 2007.) <i>Objekat izgrađen 1885.</i>		uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Službene

		<i>godine.</i>		novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02 i 6/04).
3. Sinagoga	Ul. Huseina Kulenovića, Zenica k.č. 793, k.o. Zenica II (po novom premjeru), k.č. 3/221, k.o. SP Zenica (po starom premjeru)	Nacionalni spomenik (Odluka Br. 06.1-02.3-53/13-6 od 5. 2. 2013.)		
4. Fabrika papira „Papirna“	Ul. Saliha Čakana Mulalića, Zenica k.č 848 i 849, k.o. Zenica	Nacionalni spomenik (odluka: Br. 06.1-02.3-53/13-6 od 5. 2. 2013.)		
5. Crkva Sv. Josipa	Štrosmajerova, Zenica	<i>Župa utemeljena 1935. godine, djelimično oštećena u proteklom ratu, lokalni značaj</i>		
6. Crkva Sv. Marije	Ivana Gundulića, Zenica	<i>Godina izgradnje 1914., Lokalni značaj</i>		
7. Dom kulture	Branilaca Bosne, Zenica	<i>Ambijentalna vrijednost, lokalni značaj</i>		
8. Stara rudarska direkcija sa sahat tornjem	Ul. Kotromanića	<i>Ambijentalna vrijednost, lokalni značaj</i>	Objekat je dobro očuvan. Potrebno ga je obnoviti, kako fasadu tako i unutrašnjost, s obzirom da je zadnja rekonstrukcija rađena 1982 - 83. god.	
9. Dom rudara	Ul. Kotromanića	<i>Objekat u tzv. "alpskom stilu", ambijentalna vrijednost, lok. značaj</i>		
10. Ulazna kapija Kazneno-popravnog zavoda	Ul. Sarajevska, Zenica	<i>Početak izgradnje 1886. , lokalni značaj.</i>	Objekat je u dobrom stanju (očuvan).	
11. Sokolana (objekat Sokolskog doma)	Branislava Nušića 7, Zenica	<i>Izgrađen je početkom 20. st., kao jedan od prvih objekata kulture u Zenici, lokalni značaj. Odbijena peticija za proglašenjem dobra Nacionalnim spomenikom.</i>	Fasada objekta je u dobrom stanju. Stolarija je dotrajala. Konstrukcija zidova je solidna. Glavna sala je u lošem stanju. Završne obrade zidova i podova su većim dijelom dotrajale.	
12. Staro jevrejsko groblje	Raspotočje	<i>Groblje nastalo u doba doseljavanja Jevreja (1860.-1878.godine) ambijentalna cjelina, lokalni značaj</i>		
13. Titova ulica	Zenica	<i>Urbanistička cjelina sačinjena od objekata iz različitog perioda, lokalni značaj</i> Izvor: Muzej grada Zenice		
14. Čaršijska (gradska) česma		Ambijentalna vrijednost, lokalni značaj	Česma je rekonstruisana 2010. u organizaciji Muzeja grada Zenice.	Rekonstrukcijom ove česme predviđene su sve radnje koje bi česmi vratile izvorni izgled.

15. Sušića mlin		Ambijentalna vrijednost, lokalni značaj		
16. Stambeno-poslovni objekat	Ul. Branilaca Bosne 8	Objekat izgrađen 1890. godine, ambijentalna vrijednost, lokalni značaj	Objekat je sačuvan u izvornom obliku.	Održavanje objekta u izvornom obliku, uz mogućnost promjene namjene koja ne bi narušavala vanjski izvorni izgled objekta.

VI – Period poslije Drugog svjetskog rata

U ovom periodu nakon Drugog svjetskog rata na području Grada podižu se spomen obilježja koja predstavljaju spomenici i spomen – obilježja radničkom pokretu i narodnoj revoluciji, za koje je neophodno izvršiti inventarizaciju i utvrditi način čuvanja i mjere zaštite, a spisak istih dat je u Prostornoj osnovi ovog planskog dokumenta.

Objekti koji su nakon izgradnje bili od velikog značaja za poboljšanje uslova života stanovnika u gradu i koji su postali simbolima grada, te je za navedene objekte neophodno provoditi mjere održavanja u izvornom obliku:

Spomenici moderne arhitekture iz perioda poslije Drugog svjetskog rata

SPOMENIK ILI CJELINA	LOKACIJA	OPIS/VALORIZACIJA	TREKUTNO STANJE	TIP INTERVENCIJE
Zgrada Socijalnog	Ul. Dr. Abdulaziza Aska Borića	1960. godina autor Karlo Kužatko	Objekat u funkciji	Održavanje objekta u izvornom obliku
Hotel „Metalurg“	Bulevar Ezhera Eze Arnautovića	1962. godina prema projektu prof. inž. arh. Juraja Neidhardta	Objekat u funkciji	Održavanje objekta u izvornom obliku
Zgrada Suda	Ul. Školska	1963. godina autor Karlo Kužatko	Objekat u funkciji	Održavanje objekta u izvornom obliku
Komunalna banka	Trg Bosne i Hercegovine	1963. godine po projektu Karla Kužatka		Održavanje objekta u izvornom obliku
Opća biblioteka Zenica	Ul. Školska		Objekat u funkciji	Održavanje objekta u izvornom obliku
Sadašnja zgrada SDP-a	Ul. Masarykova	autor prof. inž. arh. Juraja Neidhardta objekat sa elementima bosanskih arhitektonskih formi i proporcija primjenjenih u modernoj arhitekturi	Objekat u funkciji	Održavanje objekta u izvornom obliku
Bosansko narodno pozorište Zenica	Trg Bosne i Hercegovine	1978. godine u stilu kasne Moderne arhitekti: akademika prof. Jahiela Fincija, dipl.ing.arh. i prof. Zlatka Ugljena	Objekat u funkciji	Održavanje objekta u izvornom obliku

Član 44. **(Režim i mjere zaštite kulturno-historijskog naslijeđa)**

Prema Zakonu o zaštiti kulturne baštine Zeničko-dobojskog kantona kulturno-historijsko naslijeđe na području grada Zenice može se svrstati u dvije kategorije:

- prva kategorija: Nacionalni spomenici Bosne i Hercegovine,
- druga kategorija: dobra od značaja za građane Zeničko-dobojskog kantona.

Za spomenike kulturno-historijskog naslijeđa prve kategorije potrebno je primijeniti mjere zaštite, utvrđene Zakonom o provedbi Odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH .

Zaštitne mjere za arheološka nalazišta iz predhistorijskog, antičkog i perioda srednjeg vijeka od kojih je većina sa stanovišta spomeničke vrijednosti lokalnog značaja, sastoje se u njihovom evidentiranju i tačnom lociranju od strane stručnjaka i nadležnih institucija, a zatim adekvatnoj zaštiti lokaliteta od raznošenja materijala i uzurpiranja površina, dok se ne obezbijede uslovi za njihovo detaljno istraživanje. U blizini ovih struktura ne može se graditi, te je potrebno poduzeti minimalne mjere na njihovom održavanju i očuvanju koliko je to moguće.

Posebna zona zaštite je prostor kasnoantičke bazilike na Bilimišću kao dobra druge kategorije, oko kojeg treba napraviti zaštitni pojas od 100-200 m, te ga urediti. Pojedine značajne lokalitete u blizini naselja urediti i prezentirati kao dio prepoznatljivog naslijeđa.

Od posebnog značaja treba proglasiti i antičke lokalitete sa ostacima rimske vile na lokalitetu Mlinčići u selu Tišina i rimskih termi sa vodovodom u Putovićima, kao rijetka arheološka nalazišta iz ovog perioda na području grada Zenice.

Graditeljska cjelina Vranduk kulturni je krajolik koji predstavlja izuzetan spoj ljudskog djelovanja i prirode, spomenik je prve kategorije – nacionalni spomenik i jedan je od najznačajnijih spomeničkih cjelina u BiH. Kao takav već ima realizovan projekat revitalizacije i zaštite, te definisane zone zaštite kroz odluku Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

Objekti otomanskog perioda su većinom islamski vjerski objekti od kojih su tri džamije proglašene nacionalnim spomenicima i za njih se primjenjuju mjere zaštite propisane Zakonom i Odlukom o proglašenju nacionalnim spomenikom. Postojeće stanje ostalih objekata iz ovog perioda potrebno je dodatno evidentirati i intenzivnije održavati uz manje intervencije.

U austrougarskom periodu izgrađeni su brojni javni, administrativni, kulturni, vjerski i stambeni objekti različitih stilskih karakteristika. Većina ovih objekata je u dobrom stanju, potrebno je njihovo intenzivnije održavanje, te manje intervencije. Objekti iz ovog perioda imaju veliki utjecaj na formiranje urbane matrice Grada, te su u njima smještene institucije važne za funkcionisanje Grada. Predlaže se održavanje objekata u izvornom obliku, uz mogućnost promjene namjene koja ne bi narušavala vanjski izvorni izgled objekta, dok je nadogradnja ili slične intervencije moguća uz odgovarajuća arhitektonska i funkcionalna rješenja. Za objekte iz ovog perioda koji su proglašeni Nacionalnim spomenicima se primjenjuju mjere zaštite propisane Zakonom i Odlukom o proglašenju nacionalnim spomenikom.

Objekti moderne arhitekture u periodu poslije Drugog svjetskog rata su značajni po specifičnoj arhitekturi karakterističnoj za taj period zbog čega se predlaže njihovo očuvanje i održavanje u izvornom obliku.

Član 45. **(Područja namijenjena za razvoj turizma)**

Područje grada Zenice obiluje prirodnim bogatstvima i ljepotama, čiji se potencijali moraju iskoristiti za promociju turizma, razvijanje ekološke svijesti i boljeg i zdravijeg načina života u cjelini, uz očuvanje prirodnih vrijednosti.

Sadašnje raspoložive potencijale za razvoj turizma neophodno je unaprijediti izgradnjom planirane prometne infrastrukture kako bi došlo do njihove potpunije eksploatacije kroz razvoj raznih vidova turizma.

Razvoj turizma je nužno planirati u skladu s koncepcijom očuvanja područja prirodnih, kulturno-historijskih, duhovnih i religijskih vrijednosti utvrđenih ovim Prostornim planom.

Za razvoj „*kulturnog turizma*“, kao specifičnog oblika turističkih posjeta potaknutog zanimanjem za povijest i umjetnost, stoje na raspolaganju objekti kulturno-historijskog naslijeđa, a naročito utvrđeni nacionalni spomenici .

„*Sportsko-rekreativni i planinski turizam*“ na području grada Zenice, se može razvijati kroz potencijale na utvrđenim područjima prirodnih vrijednosti Smetova, Bistričaka i Pepelara, kao i na području Zmajevca i Klopačkih stijena, a osim planinskog turizma, značajne su mogućnosti za sportove na vodi i rafting na rijeci Bosni.

„*Vjerski turizam*“ podrazumijeva posjete svetištima, dovištima, sakralnim građevinama, te lokalitetima zbivanja vezanih za vjeru, a planski razvoj ovog kao i drugih oblika turizma moguće je temeljiti na lokalitetima *Lastavice*.

Potencijali za razvoj „*ekoturizma*“ su na područjima utvrđenim kao predjeli posebnih prirodnih vrijednosti, koji se ističu svojom ljepotom, svojevrsnošću, pogledom i imaju rekreativni značaj, i gdje je djelovanje čovjeka minimalno izraženo: Lisac, Vepar sa Dobrim vodama, sklop područja Bistričak - Crna glava - Orahovica, Nemilsko brdo, Ponihovo, kao i područja zaštićenih staništa.

Gastronomsko i etnološko bogatstvo temelj su na kojem se može razviti „*agroturizam*“ pod kojim se podrazumijevaju dolasci turista u potrazi za prirodnim i ekološki uzgojenim poljoprivrednim proizvodima – područje Nemile, Bistričaka, Šerića i Orahovice u sjevernom dijelu, područje Arnauta, Briznika i Puhovca u istočnom dijelu, područje Lokvine, Stranjani, Rebrovac, Vrselje, Gornji Čajdraš i Vjetrenice u sjevero-zapadnom i zapadnom dijelu grada Zenice.

Potencijali za razvoj „*poslovno-sajamskog*“ i „*kongresnog turizma*“, kao i „*sportsko-rekreativnog turizma*“ već postoje u samom gradskom centru Zenice, i iste treba kroz mjere upravljanja od strane nadležnih aktivnije uključivati u pravcu razvoja turizma, a potrebno je razmotriti i uključivanje planirane zone Nemila (tzv. „Omladinsko naselje“) u pravcu razvoja sajamskog i agroturizma.

Član 46. **(Područja posebne namjene)**

Objekti i prostori od značaja za odbranu su objekti i prostori od posebnog značaja za Bosnu i Hercegovinu. Prostori koji se koriste za vojne potrebe - kasarna u centralnom gradskom području Zenice, imaju utvrđene režime zaštite u skladu sa postojećim zakonskim aktima koji tretiraju ovu oblast. Ove prostore treba adekvatno tretirati kroz izradu detaljnih planskih dokumenata, a koje rade nadležne službe pri Ministarstvu odbrane. Nadležni organi na svim nivoima vlasti/civilne strukture su dužne obezbijediti distribuciju svih vrsta podataka i dati iscrpne informacije Ministarstvu odbrane za prostore i objekte u okruženju lokacija posebne namjene, a u cilju lakše i brže realizacije planiranih aktivnosti na objektima i

prostorima od značaja za odbranu, mogućnosti usaglašavanja vojnih i civilnih struktura i dobivanja odobrenja Ministarstva odbrane BiH za površine u neposrednom okruženju.

Na području grada Zenice, u centralnom gradskom području, smješteni su objekti i prostori od značaja za Federaciju BiH, u nadležnosti Federalnog ministarstva pravde: Kazneno popravni zavod i Ekonomija Kazneno popravnog zavoda.

Objekti i površine navedeni u prethodna dva stava ovog člana se zadržavaju na postojećim lokacijama do donošenja novog Urbanističkog plana za centralno gradsko područje kojim će se ovi objekti i površine ili zadržati na postojećim lokacijama ili planirati za izmiještanje na druge lokacije izvan centralnog područja grada Zenice.

Član 47. (Objekti i područja od značaja za Federaciju BiH)

Objekti i područja od značaja za Federaciju BiH utvrđeni planskim dokumentima šireg područja, a koji se nalaze se na prostoru grada Zenice, preuzeti su ovim Prostornim planom, i odnose se na:

- Autocestu u koridoru Vc
- Hidroelektrane Vranduk, Janjići, Kovanići na rijeci Bosni, sa koridorom priključnih vodova
- TE-TO Zenica
- TS 400/x kV Zenica 5
- DV 400 kV Zenica-Doboj 4
- DV 400 kV Zenica-TE Bugojno-Livno
- DV 400 kV Sarajevo- TE Kakanj – Zenica-Jajce –Banja Luka
- DV 110 kV Zenica 1- Žepče (ulaz-izlaz) za HE Vranduk)
- DV 110 kV Zenica 1 – Zavidovići (ulaz-izlaz za TS Žepče)
- Stari grad Vranduk, i ostala područja graditeljskih cjelina koje kao nacionalne spomenike utvrdi Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u skladu sa aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

Područja navedena u prethodnom stavu su Prostornim planom grada Zenice uvrštena kao područja koja podliježu specifičnim uvjetima planiranja i zaštite, bez obzira na nivo nadležnosti.

POGLAVLJE XIII. SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA I SISTEM VEZA

Član 48. (Kategorizacija javnih cesta)

Zakonom o cestama Federacije BiH, javne ceste se ovisno o njihovom društvenom, privrednom i teritorijalnom značaju, razvrstavaju na autoceste, brze, magistralne, regionalne i lokalne ceste, te saobraćajnice u naseljima.

Kolovozi ulica, u naseljima i gradovima kroz koje prolaze javne ceste, smatraju se dijelovima tih cesta.

Član 49.
(Širina zaštitnog cestovnog pojasa)

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se s ciljem zaštite javne ceste i sigurnosti saobraćaja na njoj od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

Zaštitni pojas u smislu stava 1. ovog člana mjeri se od vanjskog ruba cestovnog pojasa, tako da je u pravilu širok sa svake strane :

– autoceste	40 m
– brze ceste	30 m
– magistralne ceste	20 m
– regionalne ceste	10 m
– lokalne ceste	5 m

Izuzetno od prethodnog stava na urbanim područjima (sa režimom gradnje I i II stepena) zaštitni cestovni pojas utvrđuje se odgovarajućim planskim dokumentom.

U dijelovima naselja sa režimom gradnje III i IV stepena zaštitni cestovni pojas utvrđuje se urbanističkom saglasnošću ili lokacijskom informacijom, odnosno odobrenjem za građenje, a u skladu sa Zakonom o cestama i odredbama koje se utvrđuju ovom odlukom.

Unutar zaštitnih pojaseva mogu se graditi drugi objekti od javnog interesa (vodovodi, dalekovodi, gasovodi, itd.), te odmorišta/parkirališta, moteli, benzinske pumpe i drugi objekti kojim se opslužuju korisnici cestovne infrastrukture.

U postupku izdavanja odobrenja za građenje ili urbanističke saglasnosti za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa javne ceste, organ nadležan za prostorno uređenje obavezan je zatražiti prethodnu saglasnost, odnosno odobrenje od nadležnog upravitelja ceste.

Član 50.
(Priključak i prilaz na javnu cestu)

Priključak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja ceste.

Priključke na javnu cestu treba riješiti, gdje god je to moguće preko internih zajedničkih saobraćajnica.

Član 51.
(Pružna infrastruktura)

Zemljište pružne infrastrukture obuhvata pojas na kome je izgrađen željeznički kolosjek, postrojenja, uređaji i objekti koji neposredno služe za vršenje željezničkog saobraćaja, na relaciji Sarajevo-Zenica, te pojasa na kome je predviđena izgradnja postrojenja i objekata drugog kolosjeka istog željezničkog pravca.

Član 52.
(Širina zaštitnog pružnog pojasa)

Prema važećoj zakonskoj regulativi o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, širina koridora unutar kojih se može razvijati trasa izvan građevinskog područja, u pravilu, iznosi za:

- „pružni pojas“ koji je prostor između kolosijeka, a i pokraj krajnjih kolosijeka, na udaljenosti od 8 m najmanje, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto na

- udaljenosti od 6 m najmanje, računajući od osi krajnjeg kolosijeka,
- zaštitni „pružni pojas“ koji je zemljišni prostor s obje strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjeg kolosijeka i mjereno po horizontali.

Član 53.
(Postavljanje instalacija u pružnom pojasu)

Cjevovodi, vodovodi, električne i telefonske linije, podzemni kablovi i druge instalacije, te uređaji koji služe za opću upotrebu mogu se postavljati na zemljište željezničke pruge i zaštitnog pojasa, ukrštati, odnosno, izvoditi paralelno sa kolosjecima, samo pod uvjetom da se njihovim izvođenjem ne dovodi u pitanje bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

Član 54.
(Telekomunikaciona infrastruktura)

Sve telekomunikacijske veze (mrežni kablovi, koaksijalni kablovi i dr.) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojeće ili planirane saobraćajne ili druge infrastrukture.

U urbanim područjima izgradnja TT vodova se vrši podzemno, a na ostalom građevinskom zemljištu može i nadzemno.

U oblasti mobilnih telekomunikacija u planskom periodu potrebno je završiti 99 % pokrivanje signalom 3.5 G mreže, te omogućiti izgradnju 4G mreže. Ova mobilna mreža zajedno sa izgradnjom optičke mreže do kraja planskog perioda omogućit će svim domaćinstvima pristup brzinom do 100 Mbit/s.

U oblasti zemaljske televizije (TV kuće) potrebno je uvesti emitiranje digitalnog televizijskog signala kao televizije visoke rezolucije.

Kablovski operateri do kraja planskog perioda, kroz infrastrukturu koja će se bazirati na optičkim kablovima, trebaju omogućiti pristup govornim servisima, prenosu slike i podataka za sva domaćinstva na prostoru grada.

Poštansku infrastrukturu razvijati na način da se izgradnjom poštanskih jedinica priđe što bliže korisniku.

Član 55.
(Zaštita telekomunikacione infrastrukture)

Zaštitni pojasevi (zone) telekomunikacione infrastrukture utvrđuju se posebnim propisima koji regulišu ovu oblast.

POGLAVLJE XIV. EMISIONE VEZE I ZAŠTITNI POJASEVI

Član 56.
(Emisija elektromagnetnog zračenja)

Zaštita ljudi od štetnog djelovanja elektromagnetnog polja, koja stvaraju emisioni uređaji u frekventnom području od 9 Hz do 300 GHz je obezbijedena propisanim „Pravilima za ograničavanje emisije elektromagnetnog zračenja“, kojima se utvrđuju metode mjerenja i proračuna potrebnih da bi se izvršila procjena stvarnih nivoa elektromagnetnog zračenja određenih lokacija, kao i obaveza označavanja i upozoravanja oko antenskih sistema u kojima se boravak ljudi ne preporučuje ili zabranjuje bez upotrebe zaštite.

Član 57.
(Zaštitni - sigurnosni pojasevi)

Kod instaliranja fiksnih radio stanica utvrđuje se sigurnosna udaljenost, koja zavisi od frekvencijskog područja rada instaliranih uređaja:

R.B.	Frekventno područje	Najviša efektivna izračena snaga (e.r.p.) (W)	Sigurnosna udaljenost (m)
1	9 kHz - 100 kHz	600	5
2	100 kHz - 150 kHz	600	5
3	150 kHz - 1 MHz	600	5
4	1 MHz - 10 MHz	600	15
5	10 MHz - 30 MHz	600	15
6	30 MHz - 70 MHz	100	6
7	70 MHz - 400 MHz	250	10
8	400 MHz - 470 MHz	250	10
9	470 MHz - 1000 MHz	1000	15
10	1 GHz - 3 GHz	1000	15
11	3 GHz - 300 GHz	30000	50

Iznimno od vrijednosti navedenih u prethodnom stavu, u frekventnom području od 87,5 MHz do 108 MHz granična vrijednost snage zračenja VHS/FM radio stanica, kojima se emituje radio program, maksimalna dozvoljena efektivna izračena snaga iznosi 1000 W, a odgovarajuća sigurnosna udaljenost iznosi 20 m.

POGLAVLJE XV. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Član 58.
(Gasna infrastruktura)

Kako se na području grada Zenice prirodni gas koristi za potrebe industrijskog sektora, i još uvijek se nije razvio distributivni sistem u samom gradu, neophodno je provoditi aktivnosti u narednom periodu na iznalaženju mogućnosti i načina realizacije projekta gasifikacije užeg i šireg gradskog područja.

Ciljevi utvrđeni Prostornim planom odnose se na:

- izgradnju planirane interkonekcije Brod-Zenica,
- utvrđivanje potreba za izgradnju gasovodnog sistema na području Grada, povezanog u jedinstven sistem BiH (pravac Semizovac-Travnik i planirani pravac Brod-Zenica), sa kantonalnim, odnosno regionalnim odvojcima, ili alternativa),
- izgradnju gasovodne veze i instaliranje potrebnih kompresora za realizaciju projekta kombinovane ciklične elektrane KTG ZENICA.

Član 59.
(Zaštitni pojas magistralne mreže gasovoda)

Širina zaštitnog pojasa magistralnog gasovoda iznosi po 30 metara s jedne i s druge strane, računajući od osovine gasovoda.

U zaštitnom pojasu magistralnog gasovoda, zabranjeno je graditi stambene zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi, bez obzira na stepen sigurnosti izgrađenog gasovoda i bez obzira na razred pojasa gasovoda.

Iznimno od prethodnog stava, zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi mogu se graditi u pojasu užem od 30 metara, ako je gradnja već bila predviđena prostorno-planskim dokumentima prije projektiranja gasovoda i ako se primijene posebne zaštitne mjere pod uvjetima koje odredi nadležno preduzeće za upravljanje gasovodom, s tim da najmanja udaljenost stambene zgrade od gasovoda mora biti:

– za promjer gasovoda do 125 mm	10 m
– za promjer gasovoda od 125 mm do 300 mm	15 m
– za promjer gasovoda od 300 mm do 500 mm	20 m
– za promjer gasovoda veći od 500 mm	30 m

U pojasu širokom 5 metara s jedne i s druge strane, računajući od osovine gasovoda, zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 metra, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 metra.

Član 60.
(Proizvodnja električne energije)

Elektroenergetski objekti se grade u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10), tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim Zakonom o električnoj energiji u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“, 66/13).

U svrhu proizvodnje električne energije i pouzdane dugoročne isporuke toplinske energije gradu Zenica uz prihvatljivu cijenu, na već odobroj lokaciji u poslovnoj zoni „Zenica-1“, planirana je izgradnja kombinirane ciklične elektrane. Ukupna projektirana izlazna električna snaga je 391 MW, a toplinska 170 MW. Termoelektrana – toplana na gas u Zenici, kao proizvodno postrojenje električne i toplotne energije kapaciteta 390 MW_{el}/170 MW_{th} je uključena u Indikativni plan proizvodnje NOS BiH za period 2016-2025., a njena izgradnja je planirana 2020. godine.

Prostornim planom je u planskom periodu utvrđena izgradnja hidroenergetskih objekata na rijeci Bosni veće instalisane snage, od značaja za Federaciju BiH, i to: HE Vranduk instalirane snage cca 19,63 MW, HE Janjići snage cca 16 MW i HE Kovanići snage cca 13MW, kao i mogućnost izgradnje minihidroelektrana na vodotocima na prostoru grada Zenice u zavisnosti od interesa i provjerenih hidroenergetskih kapaciteta vodotoka i obezbjeđenja njihove zaštite.

U planskom periodu potrebno je primjenjivati podsticajne mjere za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije (OIEiEK) prema Uredbi o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje („Službene novine Federacije BiH“ broj: 48/14). Tijelo nadležno za sprovođenje ovih mjera je Operator za OIEiEK, prema Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije ("Službene novine Federacije BiH" broj 70/13 i 5/14).

Član 61. **(Zaštitni pojasevi elektroenergetske infrastrukture)**

Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK) br. 05-28-190-9/07 od 27. 02.2008. godine uspostavljene su zone sigurnosti za nadzemne elektroenergetske vodove nazivnih napona od 110 kV do 400 kV. Prema važećem „Pravilniku o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 kV do 400 kV“ („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 23/08 od 18.03.2008.godine), potrebno je zadovoljiti širine područja zone sigurnosti horizontalne ravnine za dalekovode naponskih nivoa:

nazivni napon dalekovoda	širina područja sigurnosti
• 400 kV	40 m
• 220 kV	30 m
• 110 kV	20 m

Zavješnja krajnjih faznih provodnika su podjednako udaljena od granice zone sigurnosti.

Zona sigurnosti uspostavlja se za izgrađene dalekovode, nove dalekovode i objekte oko izgrađenih i novih dalekovoda, osim u slučajevima definiranim članom 4. „Pravilnika o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 do 400 kV“, koji se odnosi na objekte izgrađene prije stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Unutar koridora postojećeg dalekovoda napona od 110 kV do 400 kV nije dopuštena nova gradnja. Trase magistralnih elektroenergetskih vodova 110 kV i 400 kV prikazane na kartografskom prikazu se mogu korigirati prostornim planom Kantona i Grada/Općine unutar koridora širine 500 m uz uvjet da tačke konekcije ostaju nepromjenjene ili predmet unutarkantonalnog usaglašavanja.

Pri prolasku elektroenergetskih nadzemnih vodova preko građevina, odnosno približavanje vodova građevinama, građevine moraju biti udaljene od vodova za minimalnu sigurnosnu visinu i udaljenost utvrđenu u Pravilniku o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV “Službeni list SFRJ”, broj 65/88 (“Odluka DERK-a 05-28-190-10/07 od 27. 02.2008. godine).

Okvirne širine zona sigurnosti nadzemnih sredjenaponskih dalekovoda su:

nazivni napon dalekovoda	širina područja sigurnosti
• 35 kV	15 m
• 10 (20) kV	10 m

Za svaki postojeći i novoplanirani elektroenergetski infrastrukturni objekat mora biti osiguran priključak na elektroenergetsku mrežu. Elektroenergetska mreža se projektira i izvodi u saglasnosti sa posebnim propisima prema planskim rješenjima. Do svake trafostanice treba biti osiguran saobraćajni pristup.

Izuzetno može se odobriti izgradnja objekata namjenjenih stanovanju ili boravak ljudi u zaštitnom pojasu dalekovoda, pod uslovima koje odredi nadležni nezavisni operater sistema u Bosni i Hercegovini (NOS) za visokonaponsku mrežu ili nadležni operater distributivnog sistema (ODS) za sredjenaponsku mrežu.

U gušće naseljenim područjima i na lokacijama poslovnih zona treba planirati zamjenu postojećih stubnih trafo-stanica sa slobodno stojećim, a nadzemnih dalekovoda sredjenaponskim podzemnim kablovima (20) 10 kV, što bi omogućilo brži razvoj na tim lokalitetima.

Član 62. (Sistem daljinskog grijanja)

U cilju daljeg razvoja termoenergetske infrastrukture na području grada Zenice za vremenski period koji obuhvata Prostorni plan grada Zenica, neophodno je:

- obezbijediti pouzdanu i dugoročnu proizvodnju toplinske energije za daljinsko grijanje centralnog gradskog područja,
- širiti mrežu vrelovoda s ciljem da se povežu svi stambeni i poslovni objekti u urbanom području gradskog centra,
- priključenje na daljinsko grijanje gusto naseljenih gradskih i prigradskih naselja, koja nisu toplificirana: gradsko naselje Pišće, prigradska naselja Broda, Rujev Do, Vardište, Trgovišće, Zukići, Krivače, Krč, Brist, Podbrežje, Tetovo i dr., kao i veći poslovni i javni objekti (ZDRMU, KPZ ZT i dr.),
- održavanje i rekonstrukcija postojećeg sistema i mreže vrelovoda i toplovoda, čime će se osigurati ušteda energije, tj. smanjenje gubitaka toplinske energije u razvodnoj mreži,
- modernizacija toplinskih podstanica u sistemu daljinskog grijanja, uvođenjem kompaktnih podstanica sa indirektnom izmjenom topline, mjerenjem potrošnje i automatskom temperaturnom regulacijom i daljinskim upravljanjem,
- postepeno uvođenje mjerenja potrošnje toplinske energije (uz daljinsko očitavanje) i napuštanje paušalnog načina obračuna, čime bi se krajnji potrošači stimulirali za preduzimanje mjera štednje energije,
- rješavanje načina zagrijavanja dijelova grada Zenica koji ne gravitiraju sistemu daljinskog grijanja,
- omogućiti izgradnju novih toplana i toplovoda za pojedina naselja, ukoliko se izgradnja istih pokaže opravdana i time smanjiti broj individualnih ložišta,
- implementacija mjera energetske efikasnosti u sektoru zgradarstva.

U planskom periodu potrebno je primjenjivati podsticajne mjere za proizvodnju električne i toplotne energije iz OIEiEK koje je donijela Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, prema Uredbi o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje („Službene novine Federacije BiH“ broj: 48/14). Tijelo nadležno za sprovođenje ovih mjera je Operator za OIEiEK, prema Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije ("Službene novine Federacije BiH" broj 70/13 i 5/14), koji je u skladu sa Rezolucijom Vijeća Evrope o strategiji Zajednice u promociji kombinovane toplote i energije (Council Resolution of 18 December 1997 on a Community strategy to promote combined heat and power).

POGLAVLJE XVI. KOMUNALNI OBJEKTI

Član 64. (Groblja)

Groblje predstavlja obavezan sadržaj svakog naseljenog mjesta, koje egzistira na određenom lokalitetu i funkcionira bez obzira na vrstu naselja i njegovu opremljenost drugim sadržajima.

U planskom periodu nisu utvrđene veće nove površine za sahranjivanje, ali se utvrđuje obaveza da se na postojećim površinama izvrši racionalizacija njihovog korištenja.

U planskom periodu potrebno je:

- izvršiti dopune i izmjene važeće zakonske regulative iz ove oblasti,
- valoriziranje starih grobalja od strane nadležnih institucija i preduzimanje mjera zaštite u cilju očuvanja,
- preispitati postojeće odrednice koje se odnose na zatvaranje i ekshumaciju groblja,
- preispitati smjernice iz planske dokumentacije za područje zaštitnog pojasa izvorišta Babine rijeke za ekshumaciju postojećih aktivnih grobalja i određivanje novih površina za sahranjivanje,
- utvrditi precizne površine parcela pojedinih grobalja i izvršiti njihovo ažuriranje u geodetske podloge,
- u cilju racionalizacije prostora grobalja, izvršiti parcelisanje unutar grobalja, posebno na grobljima lociranim unutar urbanih područja kao i grobljima lociranim u blizini urbanih područja,
- opremiti groblja objektima komunalne infrastrukture: prilaz, voda, rasvjeta i sl., posebno na grobljima unutar urbanog područja gradskog centra i grobljima u ili uz veća urbana područja,
- izvršiti određene intervencije na pasivnim gradskim grobljima u smislu ozelenjavanja, ograđivanja, popravki ograde i sl.,
- omogućiti proširenje postojećih grobalja, kao i otvaranje novih, na lokalitetima gdje ne postoje i gdje se ukaže potreba.

Član 65. (Pijace i tržnice)

Projekcijom Prostornog plana nisu planirane nove lokacije ove vrste objekata za prodaju prehrambenih proizvoda, što ne isključuje mogućnost njihovog planiranja ukoliko se ukaže potreba stanovnika kroz izradu detaljnih planskih dokumenata.

Za prodaju rabljenih roba, kao i stočnu pijacu neophodno je iznaći nove povoljnije lokacije izvan urbanog područja gradskog centra (izvan granice Urbanističkog plana).

Član 66. (Postupanje s otpadom)

Zbrinjavanje komunalnog otpada na teritoriji grada Zenice se vrši na Regionalnoj sanitarnoj deponiji „Moščanica“, u skladu sa uspostavom integralnog sistema upravljanja otpadom na području Kantona, kao sastavnim dijelom integralnog sistema upravljanja otpadom na nivou Federacije BiH i BiH.

U planskom periodu neophodno je slijedeće:

- povećati pokrivenost uslugama prikupljanja otpada,
- ukloniti nelegalna odlagališta i sanirati ova područja,
- sanirati i zatvoriti postojeće odlagalište/deponiju „Side“,
- smanjiti količinu otpada za finalno odlaganje na regionalnu sanitarnu deponiju „Moščanica“ prevencijom nastajanja otpada, uspostavom sistema odvojenog prikupljanja otpada, odvajanjem otpada prije reciklaže, vršiti mehaničko-biološku obradu prije izvjesne količine otpada,
- odlaganje industrijskog otpada na deponiju „Rača“ vršiti u skladu sa Planom prilagođavanja i rehabilitacije deponije Rača, koji uključuje planski period do 2025.godine, kada je potrebno iznaći nova rješenja i lokaciju za odlaganje industrijskog otpada ukoliko firma „Arcelor Mittal“ nastavi sa istim intenzitetom stvaranja ove vrste otpada u proizvodnim procesima,
- zbrinjavanje opasnog otpada iz industrije i drugih izvora neophodno je razmatrati na širem nivou, izvan granica Grada i Kantona, i na način planiranja izgradnje spalionice na nivou

Federacije BiH ili na nivou države BiH.

- kod zbrinjavanja životinjskog otpada u planskom periodu utvrđenom Prostornim planom, neškodljivo uklanjanje životinjskih leševa neophodno je rješavati na regionalnom nivou, a u prelaznom periodu do sticanja uslova za regionalni nivo, neophodno je utvrditi prostore za ovu namjenu u centrima za upravljanje otpadom.

POGLAVLJE XVII. ZAŠTITA STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Član 67.

(Gradnja na uslovno-stabilnom i nestabilnom tlu)

Zabranjena je gradnja objekata na uslovno-stabilnim i nestabilnim terenima, dok se na osnovu tehničko-tehnoloških ekspertiza ne utvrdi da je moguća izgradnja na takvim zemljištima.

Područja uslovno-stabilnih i nestabilnih terena potrebno je u što kraćem roku utvrditi kroz izradu studijskih inženjersko-geoloških istraživanja na području cijelog Grada na geodetskim podlogama u razmjeri 1:2500 koje omogućavaju detaljnije sagledavanje kategorija terena, što će direktno utjecati na uslove građenja na pojedinim građevinskim zemljištima.

Član 68.

(Lokacije klizišta)

Na tematskim kartama Prostornog plana lokacije klizišta su orijentacione, što je razlog obavezne provjere inženjersko-geoloških karakteristika i stabilnosti terena za svaku intervenciju u prostoru, odnosno izgradnju građevina, bez obzira na stabilnost terena i pozicije klizišta definisane ovim Prostornim planom.

U što kraćem roku, potrebno je izvršiti pozicioniranje svih klizišta, odnosno, načiniti katastar klizišta sa prijedlogom sanacije. Na površinama koje su utvrđene kao klizišta ili koja se u planskom periodu pokažu kao potencijalna klizišta i aktivna klizišta, nije dozvoljena gradnja, sve do otklanjanja opasnosti, odnosno, sanacije klizišta. Gradnja je tada moguća samo pod uslovom da se dobije nalaz stručnog, ovlaštenog subjekta o uspješnoj sanaciji i otklanjanju prepreka za gradnju.

Član 69.

(Korištenje opasnih materija)

Zabranjena je upotreba svih kancerogenih materija, uređaja i postrojenja koja emitiraju radioaktivna zračenja štetna po zdravlje ljudi.

Obavezno je pojačati kontrolu nad privrednim subjektima hemijske i petrohemijske industrije koje koriste opasne hemijske materije, čija je koncentracija onečišćenja u vodu i zrak iznad dozvoljenih.

Član 70.
(Bujična i plavna područja)

Bujična, plavna i erozivna područja definisana su u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog Plana, a utvrđene mjere zaštite od poplava i erozija se obavezno ugrađuju u sve planske dokumente, čiju će realizaciju pratiti nadležne službe i institucije.

Na područjima koja su proglašena erozivnim ne može se graditi niti mijenjati katastarska kultura zemljišta, bez prethodno navedenih mjera i radova.

Član 71.
(Minirana područja)

Zabranjeno je korištenje zemljišta za bilo kakvu namjenu površina kontaminiranih minama i minsko – eksplozivnim sredstvima dok se ne izvrši njihovo deminiranje.

U Prostornom planu u tekstualnom i grafičkom dijelu prikazane su sumnjive površine date kroz kategorizaciju (I, II i III kategorija).

Grad mora izraditi planove etapne realizacije deminiranja u skladu sa definisanim namjenama prostora, a u procesu realizacije etapnog deminiranja prostora, prioritet moraju imati građevinska zemljišta u urbanim područjima ili van njih, namijenjena stanovanju, privrednim kompleksima, poljoprivrednoj proizvodnji, kao i područja saobraćajnih komunikacija i lokaliteti od strateškog značaja.

Član 72.
(Mjere za ograničavanje negativnih efekata)

Mjere za ograničavanje negativnih efekata prirodnim i ljudskim djelovanjem izvanih nesreća detaljno su utvrđene u tekstualnom dijelu Prostornog plana, koji je sastavni dio ove odluke.

POGLAVLJE XVIII. ZAŠTITA OKOLIŠA

Član 73.
(Mjere zaštite od zagađenja zraka)

Za postizanje kvaliteta zraka neophodno je:

- permanentno usklađivati i dorađivati postojeće propise koji se odnose na zaštitu zraka sa legislativom EU, strukturno i djelotvorno provoditi donesene zakonske propise iz oblasti zaštite zraka, posebno propise koji se odnose na monitoring emisija zagađujućih materija u zrak i granične vrijednosti emisija zagađujućih materija u zrak,
- smanjiti emisije štetnih polutanata u zrak u skladu sa postojećim propisima,
- dograđivati postojeće sisteme zaštite zraka kao i sistem za praćenje (monitoring) emisija zagađujućih materija u zrak.

Kada je u pitanju ostvarenje postavljenog cilja za zaštitu zraka, kod razrade programa mjera zaštite, potrebno je imati u vidu sljedeće opće mjere:

- u postojećim velikim izvorima (kao što je Arcelor Mittal Zenica) zajedničkim dogovorom uspostaviti prikladne načine smanjenja emisija u zrak posebno prašine, sumpordioksida, azotnih oksida i drugih zagađujućih polutanata,

- na području grada Zenice maksimalno provesti priključenje na centralni toplinski sistem,
- na područjima gdje nije moguće priključenje na centralni sistem grijanja (kod manjih kotlovnica i domaćinstava) nastojati da se koristi ugalj sa niskim % sumpora, po pravilu ispod 1 % sumpora u gorivu,
- smanjenje uticaja saobraćaja preko izduvnih gasova primjenom katalizatora, bezolovnog benzina, stalnom kontrolom izduvnih gasova prilikom tehničkog pregleda vozila, regulisanjem saobraćaja i unaprjeđenjem javnog prevoza.

Član 74. (Mjere zaštite od zagađenja tla)

U cilju postizanja kvaliteta tla mjere zaštite podrazumijevaju:

- sanaciju i rekultivaciju tla nakon završene podzemne i površinske eksploatacije mineralnih sirovina,
- primjenu adekvatnih agrotehničkih mjera u poljoprivrednoj proizvodnji,
- plansko pošumljavanje degradiranih šumskih površina,
- provođenje Plana upravljanja otpadom.

Član 75. (Mjere zaštite od zagađenja vode)

U cilju zaštite voda neophodno je provesti administrativne mjere, mjere za očuvanje kvaliteta voda i mjere za sprječavanje akcidentnih zagađenja.

Administrativne mjere obuhvataju:

- planske osnove upravljanja vodama po slivovima koje treba da sadrže: procjenu mogućnosti opterećenja vodotoka, ukupno planirano opterećenje za ispuštanje otpadnih voda, utvrđivanje mjerodavnog protoka prijemnika recipijenta za prijem opterećenja,
- izmjene i dopune izdatih vodoprivrednih dozvola za ispuštanje otpadnih voda radi usklađivanja s potrebnim mjerama i ciljevima zaštite voda,
- stalno praćenje propisa iz oblasti zaštite voda, te njihovo usklađivanje s utvrđenim mjerama u provođenju zaštite voda,
- izrada katastra zaštite voda i izrada druge tehničke dokumentacije potrebne za provođenje mjera zaštite voda,
- uspostavljanje sistema informiranja o stanju kvaliteta voda i efikasnosti primjenjenih mjera.

Mjere za očuvanje kvaliteta voda, obuhvataju:

- zabranu izgradnje na područjima gdje se ugrožava kvalitet voda izvorišta i podzemnih voda koje se koriste ili planiraju koristiti za vodosnabdijevanje,
- zabranu ili ograničenje izgradnje na posebno zaštićenim područjima i vrijednim vodnim ekosistemima,
- ograničenje izgradnje i obavljanja djelatnosti na vodotocima gdje ispuštanje otpadnih voda može imati uticaj na kvalitet voda i pored primjene potrebnih mjera zaštite,
- zabranu bilo kakvog ispuštanja opasnih /toksičnih materija,
- povećanje kapaciteta recipijenta – prijemnika izgradnjom potrebnih vodnih objekata.

Mjere za sprječavanje i smanjenje zagađenja obuhvataju:

- planiranje, rekonstrukciju i izgradnju sistema za prikupljanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda,
- planiranje, rekonstrukciju i izgradnju uređaja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda,
- smanjenje opterećenja otpadnih voda iz raznih tehnoloških procesa i prilagođavanje sastava

otpadnih voda dopuštenim vrijednostima opasnih i drugih materija koje se ispuštaju u sistem javne kanalizacije ili prirodni recipijent – prijemnik,

- zamjena postojećih tehnologija sa boljim i čistim tehnologijama u tehnološkim procesima gdje opasne i druge materije zagađuju vode,
- uvođenje programa mjera za smanjenje zagađenja voda od agrotehničkih sredstava,
- uređenje erozijskih područja i sprječavanje ispiranja gradnjom regulacijskih vodnih objekata, pošumljavanjem, pravilnom obradom zemljišta i pravilnom upotrebom agrotehničkih sredstava u poljoprivredi,
- izgradnju deponija – odlagališta svih vrsta otpada koje zadovoljavaju tehničko – tehnološke uslove u skladu sa Planom upravljanja otpadom,
- saniranje postojećih neuređenih deponija – odlagališta otpada, prvenstveno na onim mjestima gdje postoji opasnost od zagađenja podzemnih voda i površinskih voda koje su namijenjene za izvorišta.

POGLAVLJE XIX. ZAŠTITA URBANOG STANDARDA

Član 76.

(Zaštita urbanog standarda)

Da bi se obezbijedili osnovni uslovi egzistencije stanovnika i uslovi za normalno funkcionisanje uspostavljenih centara razvoja i ostalih područja koja im gravitiraju, utvrđuju se minimalni uslovi zaštite urbanog standarda, a isti se odnose na sljedeće:

- vodosnabdijevanje centralnog gradskog urbanog područja Zenice i prigradskih naselja vodom za piće vršit će se iz gradske vodovodne mreže,
- u urbanim područjima i građevinskim zemljištima gdje još uvijek ne postoje tehnički uslovi za vodosnabdijevanje stanovništva iz gradske vodovodne mreže, vodosnabdijevanje vodom za piće se može osigurati iz lokalnih izvora uz prethodnu sanitarnu kontrolu vode za piće,
- izgradnja vodovoda i drugih vodoopskrbnih objekata na području Zenice, kao i upravljanje tim objektima i njihovo održavanje može se vršiti samo pod uslovima propisanim važećom zakonskom regulativom,
- odvođenje otpadnih voda sa centralnog gradskog urbanog područja Zenice vršit će se putem gradske kanalizacione mreže,
- u ostalim urbanim područjima i građevinskim zemljištima, gdje ne postoji sistem gradske kanalizacione mreže, do izgradnje kanalizacione mreže odvođenje otpadnih voda će se vršiti putem nepropusnih, propisno izgrađenih septičkih jama (pojedinačnih ili za više objekata),
- otpadne vode sa područja Grada ne mogu se neprečišćene ispuštati u otvorene vodotoke rijeka i potoka,
- sva urbana područja i građevinska zemljišta na području Grada moraju imati kvalitetno snabdijevanje električnom energijom, te svi objekti u kojima se obavlja određena djelatnost ili stanovanje moraju biti priključeni na električnu mrežu,
- urbana područja ili njihovi dijelovi moraju biti povezani sa telekomunikacijskim vodovima,
- urbana područja ili njihovi dijelovi moraju imati obezbijedene objekte društvene infrastrukture i urbane opreme (obrazovanje, objekti dnevnog snabdijevanja, zdravstvo, kultura, fizička kultura, vjerski objekti i sl.), ovisno o utvrđenom centralitetu, tj. statusu urbanog područja,

- koeficijent izgrađenosti za stambene cjeline unutar urbanih područja utvrđuje se urbanističkim planom ili detaljnim planskim dokumentima ili na osnovu stručne ocjene ovisno o statusu urbanog područja,
- sva urbana područja u Gradu moraju biti povezana kolskim saobraćajnicama sa centralnim gradskim urbanim područjem Zenice (primarni centar),
- skupljanje i odvoz smeća sa urbanih područja Grada i deponovanje smeća će se vršiti na način i pod uvjetima utvrđenim u posebnoj odluci Gradskog vijeća, a u skladu sa Planom upravljanja otpadom.

DIO ČETVRTI - USLOVI ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE PROSTORA

Član 77. (Odobranje građenja)

Građenje i izvođenje drugih zahvata u prostoru se odobrava u skladu sa Prostornim planom, odredbama ove odluke, drugim planskim dokumentima donesebim na osnovu ovog Prostornog plana, i u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju Zeničko-dobojskog kantona i propisima donesenim na osnovu tog zakona i drugim zakonima iz oblasti za koju se odobrava građenje.

Član 78. (Uslovi građenja)

Građenje građevina i drugi zahvati u prostoru može se odobriti samo u okviru urbanih područja i na građevinskom zemljištu van urbanih područja u skladu sa njihovom namjenom, prema važećim prostorno-planskim dokumentima.

Izuzetno, izvan granica urbanog područja i građevinskog zemljišta van urbanog područja, može se odobriti građenje koje, s obzirom na svoj karakter, zauzima prostore izvan urbanih područja i građevinskih zemljišta van urbanih područja, i to za:

- infrastrukturne koridore i objekte (saobraćajna, energetska, komunalna, telekomunikaciona i dr.);
- zdravstvene, rekreacione i sportske građevine;
- građevine za potrebe odbrane,
- stambene i privredne građevine poljoprivrednog proizvođača ili građevine u svrhu razvoja seoskog agro- turizma uključujući i sisteme za navodnjavanje;
- istraživanje, iskorištavanje i uređenje prostora prirodnih resursa (mineralne sirovine, poljoprivredno i šumsko zemljište, vode i vodna područja);
- komunalne i slične građevine (deponije komunalnog otpada, centri za upravljanje otpadom, groblja, spomen obilježja i sl.)
- objekti na vodnim površinama (ribogojilišta, plutajuće platforme i sl.)
- dogradnja, nadogradnja i rekonstrukcija postojećih stambenih objekata, s tim da se korisna površina može povećati najviše do 50% postojeće korisne površine.

Član 79.
(Zaštićena područja, zone i pojasevi)

Izgradnja objekata i vršenje radova iz prethodnog člana ove odluke ne može se odobriti na zemljištima koja su Prostornim planom, odredbama ove odluke i drugim dokumentima utvrđena kao zaštićena područja, zone i pojasevi.

Izuzetno od prethodnog stava ovog člana, izgradnja objekata i vršenje drugih radova iz člana 78. ove odluke može se odobriti, ako je to predviđeno odgovarajućim planom ili programom ili ako izgradnja i radovi služe u svrhu zaštite i unaprjeđenja zemljišta.

Član 80.
(Građenje na urbanim područjima i građevinskim zemljištima van urbanih područja)

Građenje na urbanim područjima i na građevinskom zemljištu van urbanih područja, za koja Prostornim planom nije planirana izrada razvojnih i detaljnih planskih dokumenata će se vršiti prema slijedećim uslovima:

- za nove objekte do dvije etaže visine (prizemlje i jedan sprat) rastojanje od postojećih ili planiranog susjednog objekta ne može biti manje od 6 metara, i udaljenost od regulacione linije ne može biti manja od 3 metra,
- za nove objekte od tri i više etaža visine, rastojanje od postojećeg ili planiranog susjednog objekta ne može biti manje od 8 metara, i udaljenost od regulacione linije ne može biti manja od 4 metra,
- nadležna služba može odobriti i manje rastojanje između objekata, ali ne manje od 3 metra, pod uslovom da na bočnim zidovima objekta nema otvora za osvjtljenje prostorija i da su zadovoljeni protivpožarni uslovi,
- u plohama rastojanja dozvoljava se izgradnja potpornih zidova, vanjskih stepenica, šahtova, rampi, podzemnih infrastrukturnih i komunalnih objekata, skloništa, tarase, trafo i gasne stanice, jarboli, parkirališta i sl,
- rastojanje novih objekata od prizemnih objekata (garaže, pomoćni objekti, šupe itd.), može biti i manje, pod uslovom da su zadovoljeni protivpožarni i drugi uslovi iz ove odluke,
- rastojanje između granice neizgrađene parcele i novog budućeg objekta ne može biti manje od 1,5 m,
- rastojanja između dviju zgrada mogu biti i manja, uz pisanu saglasnost investitora i susjeda, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju, i ukoliko nova lokacija objekta ne ugrožava egzistenciju najbližeg postojećeg objekta, osnovne sanitarno-higijenske uslove stanovanja, protivpožarne mjere, stabilnost i sigurnost susjednog objekta.
- u objektima kombinovane namjene (stambeno-poslovni objekti) ne može se odobriti poslovna djelatnost kojom se stvara buka, prašina, neugodni miris, para i drugi vidovi zagađenja i smetnji iznad zakonom utvrđenih normativa, koji ometaju normalnu funkciju stanovanja u samom objektu i u susjednim stambenim objektima,
- postojeći stambeno-poslovni objekti koji svojom djelatnošću ometaju normalnu funkciju stanovanja moraju svoju djelatnost uskladiti u roku koji odredi nadležna služba,
- u objektima poslovne namjene može se odobriti određena djelatnost uz zakonom propisane uslove za tu djelatnost,
- nadležna služba ne može izdati odobrenje za izgradnju stambeno-poslovnog objekta niti pretvaranje stambenog prostora u poslovni bez utvrđene namjene poslovnog dijela objekta, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

Minimalna udaljenost između objekata, računa se od najisturenije zidne površine i odnosi se na rastojanje u svim pravcima.

Član 81. (Parcelacija)

Izgradnja objekata na građevinskim zemljištima, može se odobriti samo ako je prethodno izvršena parcelacija građevinskog zemljišta na građevinske parcele.

Parcelacija građevinskog zemljišta vrši se na osnovu detaljnih planskih dokumenata ili planova parcelacije, a njena veličina zavisi od namjene, načina gradnje i drugih uslova koji su postavljeni u projektnom zadatku pri izradi planskih dokumenata.

Građevinska parcela mora da ima površinu i oblik koji obezbjeđuje izgradnju građevine u skladu sa Planom i urbanističko-tehničkim uslovima.

Parcela mora da ima trajan pristup na ulicu, odnosno put.

Ukoliko građevinska parcela jednom svojom stranom ne graniči sa ulicom, odnosno putem, onda se mora obezbijediti pristup parceli u najmanjoj širini od 3,0 m kao sastavni dio parcele sa trajnim pravom služnosti prolaza.

Koeficijent izgrađenosti građevinske parcele (Ki) i procenat izgrađenosti građevinske parcele (Kp) će definisati veličinu i visinu objekta na toj parceli ovisno od njene namjene.

Minimalni urbanističko-tehnički uslovi koje parcela mora ispunjavati su: priključak na elektro, komunalnu i saobraćajnu infrastrukturu.

Član 82. (Regulacione i građevinske linije)

Regulacionom linijom utvrđuje se pojedinačna građevinska parcela i njen odnos prema ostalim površinama.

Utvrđivanje regulacione linije se vrši u sklopu izrade detaljnih planskih dokumenata ili planova parcelacije, a u slučaju da se radi o parceli za pojedinačni objekat, moraju se ispuniti minimalni urbanističko-tehnički uslovi.

Građevinska linija predstavlja liniju do koje se može graditi, a može biti za pojedinačni objekat, građevinski blok, građevinski kompleks, može se poklapati sa regulacionom linijom (u slučaju formiranja ulične fasade ili kod objekata u nizu), ispod nivoa terena za podzemne objekte.

Utvrđivanje građevinskih linija se vrši u sklopu izrade detaljnih planskih dokumenata, a ako se formuliše za područja za koja nije predviđena izrada detaljnih planskih dokumenata onda se njome definiše najistureniji dio objekta bez obzira na njegovu visinu.

Član 83. (Namjena)

Namjena objekata mora biti u skladu sa Prostornim planom, ovom odlukom i važećom zakonskom regulativom.

Ukoliko postojeći objekti ne odgovaraju planiranoj namjeni za njih je predviđeno tekuće održavanje shodno važećim propisima, do momenta uklanjanja ili prilagođavanja planiranoj namjeni.

Za postojeće objekte koji odgovaraju planiranoj namjeni dozvoljava se dogradnja, nadogradnja i konstruktivna adaptacija, samo ako je to u skladu sa detaljnim planskim dokumentom, ili ako postoje uslovi da se radovi izvode na osnovu urbanističke saglasnosti koja je donesena neposredno na osnovu ove odluke i Prostornog plana.

Član 84.
(Objekti bez odobrenja za građenje)

Odredbe članova 80., 81., 82. i 83. ove odluke ne odnose se na objekte izgrađene bez odobrenja.

Član 85.
(Namjena objekata u urbanom području)

Namjena objekata unutar urbanog područja Prostornim planom je planirana kao dozvoljena, uslovno dozvoljena i zabranjena.

Dozvoljena namjena je: stanovanje, objekti društvene infrastrukture i urbanog standarda, poslovanje, privredni i poslovni objekti u sklopu poslovnih zona i poslovnih kompleksa.

Uslovno dozvoljena namjena je: poslovni i proizvodni objekti koji ne ugrožavaju funkciju stanovanja, vikend objekti, komunalni objekti u poslovnim zonama i poslovnim kompleksima.

Zabranjena namjena: objekti koji ugrožavaju čovjekovu okolinu.

Član 86.
(Namjena objekata na građevinskom zemljištu van urbanog područja)

Prostornim planom je definirana osnovna namjena građevinskih zemljišta van urbanog područja i to: stanovanje, poslovna zona, turizam, vikend naselja, deponije.

Na građevinskom zemljištu van urbanog područja namjenjenom stanovanju dozvoljena je izgradnja: stambenih objekata i objekata društvene infrastrukture, kao i manjih proizvodnih i poslovnih objekata koji ne ugrožavaju osnovnu funkciju stanovanja.

Uslovno dozvoljena namjena: vikend objekti.

Član 87.
(Uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih prepreka)

Građevine sa više stambenih jedinica, javni objekti, te uslužni i privredni objekti moraju biti projektovani i izgrađeni tako da je licima sa umanjnim tjelesnim mogućnostima trajno osiguran nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad, a shodno Zakonu o prostornom uređenju i građenju.

Uslovi iz prethodnog stava definisani su Uredbom o prostornim standardima, arhitektonsko-tehničkim uslovima i normativima za sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjnim tjelesnim mogućnostima.

Za uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih prepreka, odnosno omogućavanje slobodnog pristupa građevini i kretanja u građevini licima sa umanjnim tjelesnim mogućnostima, odgovoran je vlasnik građevine, odnosno investitor, a uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih prepreka će se izvesti o trošku vlasnika građevine.

Član 88.
(Izgradnja vikend objekata)

Za područja za koja je Prostornim planom utvrđena koncentrisana izgradnja vikend objekata utvrđuje se obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata.

Pojedinačni vikend objekti, odnosno objekti za odmor, moraju biti građeni tako da zadovoljavaju arhitektonsko-estetske uslove i predviđenu namjenu utvrđene urbanističko-tehničkim uslovima, te da budu u skladu sa okolinom.

Bruto razvijena površina vikend objekta može iznositi najviše 80 m², sa jednom ili dvije nadzemne etaže, namjenjen isključivo povremenom i privremenom boravku korisnika radi odmora.

Član 89. (Izgradnja pomoćnih i gospodarskih objekata)

Pomoćnim objektima smatraju se samostojeći objekti: garaže, ostave za smještaj ogrjeva i alata, nadstrešnice, ljetne kuhinje, pušnice, i sl.

U granici Urbanističkog plana pomoćni objekti se mogu graditi uz postojeći stambeni objekat tako da sa istim čine jedinstvenu cjelinu.

Izgradnja pomoćnih objekata na ostalim urbanim područjima Grada je dozvoljena u skladu sa zakonskim propisima (minimalne udaljenosti, način lociranja i sl.) i detaljnim prostorno-planskim dokumentima ukoliko su isti doneseni.

Pod izgradnjom gospodarskih objekata, u smislu ove odluke, podrazumijeva se izgradnja svih vrsta štala za držanje krupne i sitne stoke, tov peradi, kokošinjaca, spremišta poljoprivrednih proizvoda i stočne hrane, alata i drugih sličnih objekata.

Izgradnja gospodarskih objekata iz prethodnog stava nije dozvoljena u granici Urbanističkog plana.

Izgradnja gospodarskih objekata na ostalim urbanim područjima Grada je dozvoljena u skladu sa zakonskim propisima (minimalne udaljenosti, način lociranja i sl.) ili detaljnim prostorno-planskim dokumentima ukoliko su isti doneseni.

Minimalna udaljenost gospodarskih od stambenih objekata je 10 m, a u izgrađenim dijelovima urbanog područja rastojanje može biti i manje, samo ako su obezbijeđeni higijensko-tehnički uslovi propisani posebnom odlukom Grada.

Gospodarski objekti, đubrišta, septičke jame i slični objekti koji su izvor zagađivanja sredine ili to mogu biti, ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 25 metara od zaštitnog pojasa objekta za lokalno snabdijevanje vodom za piće.

Gospodarski objekti se ne mogu graditi između stambenih zgrada, niti između stambenih zgrada i puta.

Na urbanim područjima ili njihovim dijelovima, đubrišta, osočne i septičke jame moraju se graditi od betona, kao vodonepropusni objekti.

Septičke i osočne jame moraju biti pokrivena betonskom pločom, obezbijeđene od pristupa ljudi i životinja, a đubrišta ograđena i obezbijeđena od pristupa ljudi i životinja.

Objekti za spremanje stočne hrane (sijeno, slama i dr.), koji se grade od tvrdog materijala, ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 10 metara od susjednih objekata.

Objekti građeni od nepostojanog materijala ili objekti sa krovovima od slame, odnosno od lako zapaljivog materijala, ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 15 metara od susjednih objekata.

Postojeći pomoćni i gospodarski objekti koji po svojoj lokaciji ne odgovaraju namjeni prostora iz prostorno planskog dokumenta moraju se porušiti u roku koji odredi nadležni organ Grada.

Član 90.
(Bespravna gradnja)

Građenje građevina bez odobrenja za građenje nije dozvoljeno, osim u slučaju kako je to utvrđeno odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju Zeničko-dobojskog kantona.

Za građevinu koja se gradi ili je izgrađena bez odobrenja propisanog Zakonom, ne smije se dati priključak na električnu mrežu, javni vodovod, kanalizaciju i drugu komunalnu infrastrukturu.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 91.
(Potrebne aktivnosti za provođenje Prostornog plana)

U cilju realizacije Prostornog plana potrebno je da državni organi u okviru svojih nadležnosti provode aktivnosti u smislu ostvarivanja zacrtanih ciljeva i opredjeljenja.

Da bi se ovo moglo sprovesti, potrebno je odmah pristupiti ostvarenju slijedećeg:

- izvršiti inventarizaciju raspoložive prostorno-planske dokumentacije svih nivoa izrade i donošenja, u tom postupku izvršiti selekciju i usklađivanje svih do sada donesenih prostorno-planskih dokumenata,
- izvršiti usklađivanje svih dokumenata koji nisu u skladu sa Prostornim planom, a za dokumente kojima je istekao rok važnosti donijeti odluku o daljoj primjeni u roku od godinu dana od dana donošenja Prostornog plana, ukoliko nisu u suprotnosti sa Prostornim planom,
- obezbijediti izradu planskih dokumenata propisanih Zakonom i ovim Prostornim planom u roku koji odredi nadležna služba Grada.

Realizaciju aktivnosti i provođenje mjera utvrđenih ovim Prostornim planom će voditi Nosilac pripreme plana.

Član 92.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Grada Zenice”.

Broj:

Zenica,

Predsjedavajuća Gradskog vijeća: